

Kedves Színházlátogató!

Gyulai Várszínház **2013**

A Gyulai Várszínház ezen a nyáron a jubileumi, 50. évadát rendezi meg június 22. és augusztus 11. között. 1964. július 11-én harsant fel először a fanfárok hangja a vár fokán, hogy Erkel Ferenc szülővárosában a Hazám, hazám dallamával adjon jelt az első bemutató elkezdésére, amely *Victor Hugo: Hernani* című romantikus darabja volt Miszlay István rendezésében. A főszerepeket Somogyvári Pál, Szoboszlai Sándor és Stefanik Irén játszották. Miszlay István a Békéscsabai Jókai Színház akkori főrendezője hozta a dubrovnikai példát Gyulára, itt is színház legyen nyaránként az 1958-ban felújított, Közép-Európa egyetlen épen maradt síkvidéki téglavár kitűnő akusztikájú udvarán. Az ötletet felkarolták a város és a megye akkori vezetői, és elkezdődött egy mai napig tartó gazdag kulturális rendezvénysorozat, a mára már nemzetközi rangot kivívott Gyulai Várszínház nyári programja. Miszlay irányításával kezdetekben elsősorban történelmi darabokat, könnyű nyári vígjátékokat mutattak be, de hamar megjelent a zene és a tánc is. A színházban Magyarország legjelesebb művészei léptek fel. Egy-egy bemutató alkalmi társulatában olyanok játszottak együtt, akik egyébként más-más színházban voltak társulati tagok. Így a gyulai nyári színházi esemé-

Szeretettel köszöntöm Önt a Gyulai Várszínház jubileumi, 50. évadában.

nyek nemcsak azért voltak egyediek, mert szabadtérren, különleges történelmi helyszínen valósultak meg, hanem azért is, mert máshol együtt sehol nem látható színészek kaptak ide meghívást. Játszott itt többek között *Latinovits Zoltán, Bessenyei Ferenc, Őze Lajos, Sinkovits Imre, Kállai Ferenc, Agárdy Gábor, Szirtes Ádám, Domján Edit, Rajz János, Lukács Margit, Iglódi István, Kálmán György, Raksányi Gellért, Szakácsi Sándor, Bubik István*. Ők már sajnos nincsenek közöttünk, de emléküket megannyi nagy-szerű gyulai alakítás teszi feledhetetlenné. De fellépett itt a ma élők közül: *Cserhalmi György, Tordy Géza, Bánsági Ildikó, Tordai Teri, Pécsi Ildikó, Halász Judit, Jordán Tamás, Bálint András, Lukács Sándor, Blaskó*

Péter, Bodrogi Gyula, Törőcsik Mari, Mécs Károly, Béres Ilona, Haumann Péter, Sztankay István, Szabó Gyula, Psota Irén, Molnár Piroska, Máthé Erzs, Berek Kati, Avar István, Király Levente, Eperjes Károly... és még hosszan lehetne folytatni a jeles névsort. Színészek, rendezők, énekesek, táncosok, a magyar művészvilág színe-java. A hetvenes évektől Sík Ferenc volt a művészeti vezetője a Gyulai Várszínháznak. Ő elsősorban a határon túli magyar szerzők műveit mutatta be Gyulán. Süttő András, Székely János szinte házi szerzőnek számítottak itt. 1990-től a mai napig tartóan széles műfaji kínálattal kulturális fesztivállá bővült a repertoár, amelyben az utóbbi években jelentős helyet foglalnak el a különböző fesztiválok, kiemelten a tíznapos nemzetközi Shakespeare Fesztivál. A kezdetektől mostanáig 440 drámát játszottunk, ebből 150 színdarabot mutattunk be premierként, amelyből 50 ősbemutató volt, s ezek túlnyomó többségében magyar szerzők művei voltak. Hozzánk nemcsak Gyuláról és a környező városokból érkeznek nézők, hanem sokan Budapestről és az egész országból, valamint külföldről is. Nyáron az utóbbi években átlagosan 25 000 néző tekinti meg az előadásainkat.

Az 50. évadban egyedi műsorral várunk mindenkit.

Ünnepeljük meg együtt a Gyulai Várszínház évfordulóját! A műsort úgy állítottuk össze, hogy abban szerepeljenek klasszikus magyar drámák, utaljunk előadásainkkal a korábbi évtizedekre, és legyenek olyan programok is, amelyek az utóbbi időben jellemzőek ránk.

Az évadunk fővédnöke **Balog Zoltán**, a Nemzeti Erőforrások minisztere, védnöke **Dr. Görgényi Ernő**, Gyula város polgármestere.

Az 50. évad, jelképe a római ötvenes szám az L, amely ünnepélyes megnyitóval kezdődik **június 22-én** szombaton este a várnál sok látványossággal: **Royal Dixieland Band koncerttel, fényfestéssel a várfalon, tűzijátékkal, gólyalábakkal**, amire minden érdeklődőt szeretettel várunk. A látványos megnyitó után megnézhetik **Heltai Jenő: A néma levante** című romantikus történelmi vígjátékát, amelyet 1966-ban láthattak itt a nézők Latinovits Zoltán és Stefanik Irén főszereplésével. Most a szolnoki Szigligeti Színház vendégjátékát tekinthetik meg a megnyitó vendégei Kautzky Armand és Molnár Nikolett, Barabás Botond főszereplésével. **Június 23-án** 11 órától a Városháza dísztermében rendezzük meg azt a konferenciát, amelynek témája a **Gyulai Várszínház fél-évszázada**. Ekkor mutatjuk *(Folytatás a következő oldalon)*

Folytatás az előző oldalról)
 be a Várszínház történetét tartalmazó emlékkönyvet is. Este 50 évad címmel gálaestet rendezünk a tőszínpadon, ahol olyan művészek lépnek fel, akik az elmúlt évtizedekben művészeti díjat kaptak a Gyulai Várszínházban nyújtott kiemelkedő teljesítményükért. Az ünnepi évadban egy emlékkiállítás is nyílik **július 19-én** azokból a dokumentumokból, amelyek az 1964-től tartó időszakot idézik meg. Bemutatjuk azokat a plaketteket is, amelyek az elmúlt évtizedek előadásaihoz készültek. A nemzeti, klasszikus magyar drámák közül **Katona József: Bánk bán** című művét **június 24-én** láthatják a várszínpadon a sepsiszentgyörgyi Tamási Áron Színház vendégjátékában, Bocsárdi László rendezésében. A nemzeti drámáink közül láthatják ezen kívül **Madách Imre: Az ember tragédiáját** is Vidnyánszky Attila rendezésében a Beregszászi Illyés Gyula Magyar Nemzeti Színház előadásában **július 29-én**. Színre kerül két klasszikus vígjáték, **Petőfi Sándor: A helység kalapácsa** és **Arany János: A nagyidai cigányok** című darabok is **július 24-én** és **25-én Gál Tamás** többszöri rendezéssel előadásában. A Gyulán született zeneszerző, **Erkel Ferenc** operái kitüntetett helyet foglalnak el a Várszínház történetében. Bemutattuk az elmúlt évtize-

dekben Erkel összes operáját a **Kolozsvári Magyar Operával** együttműködve. Az idén a nemzeti operánkat, a **Hunyadi Lászlót** láthatják a kolozsváriak vendégjátékában a tőszínpadon **július 17-én**. A Várszínház történetének egyik legnagyobb művészi és közönségsikere volt az 1978-ban bemutatott, határon túli szerző **Székely János: Caligula helytartója** című műve Harag György rendezésében, Lukács Sándor és Óze Lajos főszereplésével. Most erre emlékezve ismét megnézhetik ezt a darabot **augusztus 6-án** a **Zsámbéki Színházi Bázis és a FÜGE** produkciójában, **Szikszai Rémusz** rendezésében.

Új bemutatója négy lesz a jubileumi évben a Gyulai Várszínháznak. Az ünnepi évadban egy ősbemutatót is láthatnak: tavaly szeptemberben Gyula városa és a Gyulai Várszínház az 50. évfordulóra egy meghívásos drámapályázatot írt ki. A darab témája a gyulai vár 1566-os hősieges védelme. Ezt a várat védtek legtovább a törökök ellen Magyarországon, 9 hétig, végül mégis fel kellett adni, és a vár elesett. Ezt a drámai kort kellett megjelenítenie az új műnek. Három drámaírórt kértünk fel az új darab megírására: Nagy Andrást, Wodianer-Nemessuri Zoltánt és Zalán Tibort. A beérkezett pályaműveket a bírálóbizottság

egyenként alkalmasnak tartotta arra, hogy a közönség is megismerje. A színpadon ősbemutatóként **Zalán Tibor: A fáklya kialszik** című műve látható **augusztus 2-án**, amelyet még kétszer eljátszunk **Csiszár Imre** rendezésében, **Mihályfi Balázs, Igó Éva, Balikó Tamás, Németh Kristóf, Gáspár Tibor** főszereplésével. **Nagy András: Véghely és Wodianer-Nemessuri Zoltán: Kegyelem** című művét felolvasószínházi formában ismerhetik meg **augusztus 3-án és 4-én Óze Áron** rendezésében. Az ősbemutató helye, a történelmi csata eredeti helyszíne lesz, a gyulai vár. A Várszínház második új bemutatójának címe **Egy világhírű kisváros: Gyula – Krasznahorkai László írásain keresztül**. Krasznahorkai László Gyulán született és itt töltötte fiatal éveit, ebben a városban érték első, későbbi életét, munkásságát meghatározó élményei. A szerző az egyik legelismertebb magyar író itthon és külföldön. Háromszor terjesztették fel irodalmi Nobel-díjra. Művei ott sorakoznak a könyvespolcokon Európában, Amerikában, Kínában, Japánban és az egész világon. Írásaiból világsikert elért filmek készültek Tarr Béla rendezésében. A Gyulai Várszínház felkérésére a szerző válogatta ki írásaiból azokat a részeket, amelyek Gyulán játszódnak vagy a

város és a lakói ihlették. Ezeken az írásokon keresztül pedig megtudhatjuk, hogyan lett világhírűvé ez az alföldi kisváros, Gyula. A felolvasószínházi bemutató a Ladics-ház udvarán lesz **július 30-án**, a második előadás dátuma **július 31**. A szerző írásait **Bánsági Ildikó, Eszenyi Enikő, Fodor Tamás, Bán János** olvassa fel, zongorán **Vukán György** játszik.

A Várszínház harmadik bemutatójára a IX. Shakespeare Fesztiválon kerül sor **július 5-én** a várszínpadon. A bemutató darab rendezőjének a sepsiszentgyörgyi **Bocsárdi Lászlót** kértük fel, aki William Shakespeare legismertebb művét, a **Hamletet** állítja színpadra a Tamási Áron Színház színtársulatával. A Hamlet bemutatása minden korban az egyik legnagyobb művészi kihívás egy színház, a rendező és a színészek számára. Az egyik legnevesebb magyar rendező, aki a román UNITER-díjat is elnyerte, most **Mátray Lászlóval** a címszerepben állítja színre a klasszikus darabot. A Gyulai Várszínház és a sepsiszentgyörgyi **Tamási Áron Színház** közös produkciójaként megvalósuló bemutató a jubileumi évad egyik legizgalmasabb vállalkozása.

A negyedik új bemutatóra **augusztus 9-én** kerül sor. A **Beatles** együttes a XX. század (Folytatás a következő oldalon)

Folytatás az előző oldalról)

zad legnagyobb hatású zenekara volt, akiknek dalai ma is a legnépszerűbbek közé tartoznak. **Miklós Tibor**, kiváló szövegíró elhatározta, hogy színpadra állítja a legendás együttes történetét, megidézve a legnépszerűbb dalokat. A **Mágikus misztikus utazás Bors Örmester Árvaszívek Klubjának zenekarával a Strawberry Fields-től a Penny Lane-ig** a Beatles együttes dalaiból készült új produkció országos bemutatója **augusztus 9-én** lesz Gyulán, amelyet még egy előadás követ. A koncert-fantázia főbb szerepeit olyan népszerű énekesek, színészek alakítják, akik a magyar színházi és musical világ legkiválóbbjai: **Bodrogi Gyula, Nádas György, Puskás Peti, Kiss Ernő, Zentai András, Vecsei László, Makrai Pál, Dér Heni, Nagy Anikó, Pavletics Béla, Nagy Lóránt, Miklós Eponin**. Az új bemutató a Gyulai Várszínház és a Rock és Musical Színház közös produkciójában valósul meg.

A IX. Shakespeare Fesztiválra az új, a Hamlet bemutatón kívül világhírű produkciókat is meghívunk. Az orosz színházi kultúra mindig is a világ élvonalába tartozott. Gyulára most egy kiváló előadás érkezik Moszkvából a **Vahtangov Színházból**, amely a híres utcán, az Arbaton található nagy hagyományú színház. Itt készült az a Shakespeare produkció, a **Szeget szeggel**, amely tavaly a legnagyobb siker volt Londonban, az olimpia évében a Globe Színházban megrendezett világfesztiválon, ahol 37 nemzetközi társulat mutatkozott be egy-egy Shakespeare előadással. A The Guardian az év színházi eseményének választotta ezt az előadást Nagy-Britanniában. A darabot **Jurij Butuszov** rendezte, aki a középgeneráció legnevesebb színházi rendezőjének számít Oroszországban. Az orosz színház minden ismervét magában foglaló darabot **július 13-án** adják elő a várszínpadon. A lírai, szép előadás megtekintése nagy élmény lesz minden színházkedvelőnek.

Nagy nemzetközi sikert ért el az utóbbi években az a lengyel-angol társulat, akik egyedi hangvételükkel meghódították a fesztiválok közönségét. A **Song of the Goat Theatre** társulatot 1996-ban alapított **Grzegorz Bral** rendező és **Anna Zubryczki** színésznő. Évek alatt elérték, hogy a színház Európa egyik leginnovatívabb társulata lett. Előadásaikban nagyon fontos szerepe van a különleges színészi játék mellett a zenének, az éneknek, a ritmusnak. Mélyen átélt előadásmódjuk nagy hatással van a nézőkre. Gyulán a **Lear dalai** című produkciójukat mutatják be, amely Shakespeare drámáján alapul. A produkció premierje 2012 nyarán Edinburghban volt, ahol ezzel három fontos díjat nyertek el.

Egy világhírű angol színész, **Steven Berkoff július 13-án** mutatja be önálló estjét **Shakespeare cselszövei** címmel. A

londoni West-Enden és a világ számos fesztiválján 1991 óta sikerrel játszott előadás Shakespeare híres cselszöveit mutatja be szerepeiken keresztül: **Jágót, III. Richárdot, Macbethet, Shylockot**. Erről az előadásról a New York Times kritikusa azt írta: „*Berkoff Shylockja lélegzetelállítóan összetett.*” Steven Berkoff színész, drámaíró, rendező számtalan színpadi és filmszerepben aratott sikert, de láthattuk őt olyan szórakoztató filmekben is, mint a Rambo 2, 007-Polipka, Beverly Hills-i zsaru.

A IX. Shakespeare Fesztivál két kiemelt témát jár körbe több előadás segítségével, az egyik a Hamlet, amelyet három feldolgozásban is láthatnak, a másik a Szonettek, amelyet négy produkción keresztül ismerhetnek meg mélyebben. Van egy fantasztikus hangú belga jazzénekesnő, **Caroll Vanwelden**, aki 2012-ben jelentetett meg egy CD-t Németországban, amelyen 16 szonettet ad elő saját megzenésítésében, német zenésztársak kíséretével. A lemez olyan jól sikerült, hogy bekerült az **Év lemezsikere** közé. Több országban is bemutatkozik ezzel az anyaggal az énekesnő, Gyulán **július 15-én** hallható Caroll Vanwelden koncertje. A mély átéléssel előadott, érzelmes zenei program méltán váltotta ki a német zenei szaklapok kritikusainak és a közönségnek az elismerését. Azt írják a lapok róla, hogy egy igazi európai siker született, Diana Krallhoz hasonlítható minőségben.

Legjobb magyar előadásként **Shakespeare: Hamlet** című művét nézhetik meg Miskolcra **július 14-én** a tőszínpadon. A különleges előadáson a nézők is a színpadon foglalnak helyet, mintegy részévé válva a produkciónak. A darabot **Kiss Csaba**, a Miskolci Nemzeti Színház igazgatója rendezte.

A tavalyi év nagy sikere volt a **Makrancos hölgy, avagy a hárpia megzabolázása** című Shakespeare vígjáték a **Marosvásárhelyi Tompa Miklós Társulat** előadásában, amely több fesztiválon is díjat nyert. Ez a látványos, szórakoztató előadás látható lesz most Gyulán is **július 10-én** a várszínpadon **Sorin Militaru** rendezésében.

A IX. Shakespeare Fesztiválon ezen kívül láthatnak egy összeállítást Shakespeare szövegeiből **Színház az egész világ, színész benne minden férfi és nő** címmel, amelyet **Emil Boroghină** román színész ad elő, aki egyébként a Craiovai Shakespeare Fesztivál művészeti vezetője. Két kontratenor Shakespeare szövegeire írt dalokat fog énekelni egy koncerten. A szonettek, szerelmes versek ihletett formában szólnak meg a magyar **Birta Gábor és az angol Nicholas Clapton** előadásában, **Balog József** zongorakíséretében. **Purcell, Liszt, Haydn, Schubert** szerzeményei a zeneiro-

(Folytatás a következő oldalon)

Folytatás az előző oldalról)

dalom egy-egy gyöngyszemeként hangzanak el az esten. A **W.H. együttes** korábban már járt a gyulai fesztiválon, akik **Shakespeare szonettekét és dalokat** adtak elő első lemezükről. Most a megjelent második lemezüket hallhatjuk az idén nyáron a **Márkos Albert** vezette együttestől, a jazz, a kortárs zene, a modern zene, az ének sajátos műfajában előadott produkciójukban. A fesztivál **július 4-én Mándy Ildikó Társulatának** egyszemélyes produkciójával indul a **Shakespeare Szonettekkel**, amelyben a kiváló színésznő, Szalontay Tünde előadásában ismerjük meg a verseket. A **Színművészeti Egyetem** (2010–2015)-ös osztályának idei sikerdarabja a **Zsótér Sándor** rendező által színre állított Hamlet, amelyet **július 9-én** láthatnak Gyulán a tőszínpadon. Vendég lesz a kitűnő költő-műfordító **Nádasdy Ádám**, akivel a Shakespeare szövegek magyar nyelvre való átültetéséről beszélgetnek. A külföldi előadások mellett természetesen a legjobb hazai Shakespeare produkciókból is válogatunk. Lesznek kiegészítő programok: **filmek, kukucska színház, utcaszínház és gasztronómia is – Shakespeare konyhája** címmel. A IX. **Shakespeare Fesztivált július 4. és 15. között** kerül megrendezésre különböző helyszíneken, naponta több programot kínálva.

Infó: www.shakespearefesztival.hu

A várszínházi nyári hét hetes programsor keretében az idén is rendezünk olyan fesztiválokat, amelyek ünnepi válogatást adnak az adott műfajban. A **XIV. Körös-völgyi sokadalom** ebben az évben is megrendezésre kerül a vár előtt **július 28. és 30. között**. A dél-alföldi népművészeti fesztivál, kézműves vásár minden évben nagyon népszerű a nézők körében. Most is lesz kiállítás, népzene, néptánc, népi gyermekjátékok, vásári komédia, egyaránt örömet szervezve kicsiknek és nagyoknak. A **VI. Irodalmi humorfesztiválon 11 neves író és költő** olvassa fel vidám írásait **július 16-án**.

A **július 20-i XXII. Gyulai Vár Jazz Fesztivál** programja az idén is különlegesnek ígérkezik. A fesztivál sztárzenekara az USA-ból érkezik. Miles Davis a jazztörténet legnagyobb alakja volt, az ő zenéje hallható majd Gyulán az egykori zenésztársaiból alakult szupergrouptól **Miles Smiles** címen. Az együttes tagjai: **Joey DeFrancesco**, aki tíz éve a Hammond-orgona királya; **Wallace Roney** trombitás, aki Miles Davis egyetlen tanítványa volt; **Alphonse Mouzon**, a világ egyik legjobb dobosa, a Weather Report korábbi tagja, aki Davis lemezén is dobolt, **Larry Coryell**, aki már járt Gyulán, a '70-es évektől a jazz-rock gitározás egyik legnagyobb alakja, a basszusgitáros **Ralphe Armstrong**, aki a legendás

Mahavishnu Orchestra tagjaként szerzett hírnevet. Fellép a fesztiválon az egyik legkiválóbb zongorista, **Binder Károly** a triójával, amelyben **Fonay Tibor** nagybőgőzik, **Benkő Ákos** dobol. Hallhatják a fiatal jazzénekesnő, **Vörös Janka e-Series** együttesét, amelyben fiatal zenészek a társai a tehetséges énekesnek. A fesztiválon ismét játszik az újjáalakult, mindig nagyszerű **Gyulai Big Band Kepenyes Pál** vezetésével.

Július 21-én a VIII. Vár Blues Fesztiválon szintén neves muzsikuskoknak tapsolhatnak. Chicagóból érkezik a gitárvirtuóz **Eric „Guitar” Davis**, aki nem csak a hangszere mestere, de kiválóan énekel is. Dinamikus koncertjét az Olaszországból érkező **Luca Giordano Band** kíséri, akik a legjobb itáliai blues zenekarnak számítanak. A magyar együttesek közül hallható lesz a kiváló blues gitáros, **Fekete Jenő** által vezetett **Muddy Shoes** zenekar, amelyben **Nagy Szabolcs**, a nagyszerű zongorista is játszik. Fellép az Európában nagyon népszerű, magyar **Sonny And His Wild Cows** együttes, akik a 40-es, 50-es évek akusztikus blues, R&B zenéjét játsszák fergetegetesen. A békés megyei színeket a **Borsodi Blue Trió** képviseli, amelyben három kiváló zenész **Borsodi László**, **Pfeff Márton**, **Tímár Tamás** ad ízelítőt abból, mi is a blues lényege.

A táncművészet műfajának egyik legkiválóbb hazai képviselője a **Szegedi Kortárs Balett**. **Carmina Burana** című táncjátékuk az együttes évek óta futó sikerdarabja. **Carl Orff** zenéje a XX. század egyik legnépszerűbb műve, erre koreografálta Juronics Tamás modern táncfantáziáját, amelyet **július 19-én** láthatnak a tőszínpadon.

A **Liszt Ferenc Kamarazenekar** most ünnepli 50 éves fennállását. Ez az együttes számtalanszor bejárta a világ legjelentősebb koncerttermeit, fellépett önállóan és szinte minden nagy muzsikussal, őket kísérve. A Rolla János művészeti vezető által irányított együttes az 50. évadát ünneplő Gyulai Várszínházban **augusztus 8-án** ad hangversenyt **Brahms, Britten, Liszt, Mozart** szerzeményeiből. Az est sztárszólístája, a világhírű operaénekesnő, **Miklósa Erika** lesz.

A Gyulai Várszínház 50. évadában természetesen idén is lesz kortárs dráma felolvasószínház. **Július 24-én** fellép az abszurd humor jeles képviselője, a **L'art pour L'art Társulat**, az új műsoruk címe: **Piroska, a farkas**. A gyerekeket mesedarabbal, **A kiskakas gyémánt félkrajcárja** című produkcióval várjuk a **Békéscsabai Jókai Színház** előadásában, a legkisebbek ismét láthatnak ingyenes bábelőadásokat, lesznek utcaszínházi produkciók. Ezeken kívül még sok más programmal várjuk Önöket az 50. évadunkban.

Előadásainkhoz jó szórakozást, szép élményeket kívánok!

Gedeon József – igazgató

Heltai Jenő: A néma levente

Szereplők:

MÁTYÁS, magyarok királya **Kautzky Armand**
 BEATRIX, a felesége **Lugosi Claudia**
 ZILIA DUCA, nemes olasz Hölgy **Molnár Nikolett**
 AGÁRDI PÉTER, magyar vitéz **Barabás Botond**
 BEPPO, a csatlósa **Molnár László**
 GIANETTA, Zilia barátnője **Gombos Judit**
 MONNA MEA, Zilia barátnője **Sárvári Diána**
 CARLOTTA, Zilia komornája **Jankovics Anna**
 NARDELLA, a királyné dajkája **Császár Gyöngyi**
 GALEOTTO MARZIO,
 a király krónikása **Karczag Ferenc**
 TIRIBI, a király udvari Bolondja **Horváth Gábor**
 PAP **Tóth Tamás**
 PIETRO, szolga **Kinczel József**
 Porkoláb **Tárnai Attila, Csikány Ernő**
 Szolgák **Bíró Tímea, Bachmann Márta**

Díszlettervező: **Iványi Árpád**
 Jelmeztervező: **Juhász Katalin**
 A rendező munkatársa: **Ignácz Éva**

RENDEZŐ: KISS JÓZSEF

A Gyulai Várszínház egyik első nagysikerű előadása volt 1966-ban A néma levente, Latinovits Zoltán és Stefanik Irén főszereplésével. Ennek emlékére mutatja be az 50. évad megnyitásaként a darabot a Szolnoki Szigligeti Színház előadásában.

Romantikus történet Mátyás király idejéből. Agárdi Péter magyar vitéz beleszeret a szép, olasz özvegyasszonyba, Zilia Ducába. Az erényes hölgy csak barátnői rábeszélésére és a vitéz csatlósának, Beppónak a furfangja révén fogadja az idegent. Agárdi Péter szerelmes vallomását a nemes hölgy

Szolnoki Szigligeti Színház előadása

Előadás: 2013. június 22., 21.30 órákor
Helyszín: Tószínpad

elutasítja. A vitéz ekkor egy régi piemonti népszokásra hivatkozva csókot kér az asszonytól. Zilia egyetlen csókjáért három évig tartó némaságot követel tőle.

„Ez a darab maga a mese. Egy költői, csodálatos, szép emberi, kortalan szerelmi történet. A darab szövege versek szárnyán repül. Benne rengeteg humorral, emberséggel és bölcsességgel, és természetesen a férfi és nő közötti kapcsolat minden árnyalatával. Aki megnézi A néma leventét, csodás utazást tehet a lelkében és az időben egyaránt. A nézőknek jól eső érzés ez az utazás, a felnőttek úgy érezhetik majd magukat, mint a gyerekek, akiknek esti mesét olvas az édesanyjuk. A rendező, vagyis én pedig arra törekedtem, hogy visszaadjam a meseszerűség lélekemelő mivoltát...” (Kiss József rendező)

2013 Gyulai Várszínház

Konferencia, 50 évad a Gyulai Várszínházban – emlékkönyv bemutatója

Az 50 évad a Gyulai Várszínházban című konferencia áttekinti a Gyulai Várszínház elmúlt fél évszázadát a most megjelenő emlékkönyv alapján. A konferencián előadást tart **Balog Tibor**, kritikus, aki a könyvet szerkesztette. Ő az elmúlt 50 történetéről beszél. **Koltay Tamás**, kritikus, a gyulai Shakespeare Fesztivál grémi-umának tagja, az elmúlt nyolc év Shakespeare Fesztiváljainak a történetét ismerteti. **Szilágyi András** a Kamarateremben megvalósult programsorozatot fogja elemezni, és az 1999 óta a Kamaragalériában kiállított képzőművészeti alkotásokról tart előadást. **Dr. Sirató Ildikó** az Országos Széchényi Könyvtár Színháztörténeti tárának a vezetője, azokról a várszínházi dokumentumokat ismerteti, amelyek a gyűjteményben megtalálhatóak. A konferencia végén bemutatásra kerül az 50 évad a Gyulai Várszínházban című könyv.

A könyvbemutató után a művészek, a színház korábbi és jelenlegi dolgozói emlékérmeket vehetnek át.

Időpont: 2013. június 23., 11.00 órakor
Helyszín: Városháza díszterme

50 évad – gálaest

50 évad – gálaest neves művészek közreműködésével

A gálaesten a Gyulai Várszínházban korábban fellépett, nagy sikereket elért, várszínházi művészeti díjjal kitüntetett művészek működnek közre.

Fellépnek:

Árkosi Árpád, Balikó Tamás, Bezerédi Zoltán, Botár Endre, Csurka László, Eperjes Károly, Farkas Rose-Marie, Fülöp Zsigmond, Gulyás Dénes, Györgyi Anna, Helyey László, Incze József, Király Levente, Kiss B. Atilla, Lukács József, Oszter Sándor, Pécsi Ildikó, Pogány Judit, Rácz József, Rubold Ödön, Schlanger András, Szersén Gyula, Szűcs Nelli, Tahi Tóth László, Tímár Éva, Tóth Sándor, Tóth Tamás, Trill Zsolt, Vida Péter, Binder Károly, Magyar Állami Népi Együttes táncosai ... és még mások

Műsorvezető: **Oberfrank Pál**

RENDEZŐ: **CSISZÁR IMRE**

Időpont: 2013. június 23., 20.30 órakor
Helyszín: Tószínpad

Katona József: Bánk bán

Szereplők:

II. ENDRE / TIBORC	Nemes Levente
GERTRUDIS	Gajzágó Zsuzsa
OTTÓ	Kolcsár József
BÁNK BÁN	Mátray László
MELINDA	Pál-Ferenczi Gyöngyi
MIKHÁL BÁN	Kőmíves Mihály
SIMON BÁN	Marton Lóránt
PETUR BÁN	Szakács László
IZIDÓRA	Kicsid Gizella
BIBERACH	Pálffy Tibor
SOMA	Pál Mátyás

Közreműködik

Fazakas Albert (cimbalom) és az árkosi fúvószenekar

Mátray László

Díszlettervező:
Bartha József
Jelmeztervező:
Kiss Zsuzsanna
Zeneszerző:
Könczei Árpád
Filmbetétek:
Kató Zsolt
Dramaturg:
Czegő Csongor

RENDEZŐ:
BOCSÁRDI LÁSZLÓ

**A sepsiszentgyörgyi
Tamási Áron Színház
előadása**

Előadás: 2013. június 24., 20.30 órákor
Helyszín: Várszínház

Gajzágó Zsuzsa

Van néhány olyan darab a magyar drámairodalomban, amit nem kell bemutatni senkinek, aki magát magyarnak, a XIX. század felvilágosodási mozgalmának, Kossuth forradalmának vagy az országépítő Széchenyi örökösének vallja magát – Katona József Bánk bánja minden bizonnyal ezek közé tartozik.

Bánk bán története merániak és magyarok, királyhűség és muszájból-lázadás, egyéni sérelmek és országos érdekek örökre szétszakított viszonyrendszerében zajlik, egy felbomló társadalmi rend aligha betemethető szakadécai között. A címszereplő a király nélkül maradt udvar széthúzással mérgezett világában egy másfajta értékrendet képvisel. Egy olyan hatalom első számú letéteményese ő, melyben a többi szereplő alig hisz már. Tragikus végzete úgy teljesül be, hogy miközben a többiekkel (merániakkal és békétlenekkel) szemben körömszakadtáig védi a királyság szent értékrendjét, a királyné megölése által éppen ő lesz az, aki halálos bűnt vét ellene.

Az előadás öt díjat nyert különböző fesztiválokon: 2012-ben Kisvárdán a legjobb előadás, **Mátray László** a legjobb főszereplő és **Pálffy Tibor** a legjobb mellékszereplő díjat nyerte. Nagyváradon **Bocsárdi László** a legjobb rendezésért és **Szakács László** a legjobb férfi mellékszereplő díjat nyerte.

A Körös-völgyi sokadalom a Dél-Alföld népművészetének ünnepe Gyulán, a vár előtt kialakított sokadalmi téren – 2013. június 28–30.

2013. június 28., péntek

- 17.00 **Dűvő zenekar**
17.30 „Idenéz a figurára” – táncház a tér öt pontján
18.00 **VII. Határ Menti Összművészeti Fesztivál**
Mesemondók, énekesek, népzeneészek, táncosok a határon innen és túlról: a Dűvő Zenekar, Nagy György János – Szabadka, Tóth Gyula – Csökmő, Vince Levente – Gyomaendrőd, Tóth Vivien – Körösladány, Tengelic Néptáncgyűttes – Szabadka, Csökmői Népdalkör, Kreatív iparosok – Gyula, Varga Petra, Szakács Tamás – Szabadka, Kis Bálint Református Általános Iskola Kankalin Citeraegyüttese – Vésztő
20.00 **A Körös-völgyi Sokadalom megnyitója**
20.30 **A VII. Országos Gyermektánc Fesztivál gálaműsora a Sokadalmi színpadon**
Közreműködnek: Nagy Bokréta Táncgyűttes – Ráckeve, Nagybetyárok táncsoport – Kecskemét, Dunszoki Aprók táncsoport – Dunszok, Bajnóca Táncgyűttes – Balassagyarmat, „Leg a láb” AMI – Mezőberény, Városi Művészeti Alapiskola – Gyomaendrőd, Hétpróbas Néptánciskola – Békéscsaba

2013. június 29., szombat

- 10.00 **VII. Országos Gyermektánc Fesztivál - Gyermekjátás**
VII. Határ Menti Összművészeti Fesztivál
11.00 Ugri meg bugri – Borostyán Bábcsoport (Újkígyós)
11.30 „Csücsüljünk le most”
Közreműködnek: vajdasági mesemondók, énekesek, népzeneészek
13.00 **VI. Dél-alföldi Fazekas- és az V. Dél-alföldi Fafaragó Verseny**
15.00 **Békés Megyei Gyermek- és Kisgyűttesek II. Néptáncversenye**
Közreműködnek: Kistabán Táncgyűttes – Békéscsaba, Kisberényke és Berecske Táncgyűttes – Mezőberény, Harruckern Táncgyűttes – Gyula, Sköcök Táncgyűttes – Szarvas, Cimbor Táncgyűttes – Gyula, Hétpróbas Néptánciskola – Békéscsaba, „Leg a láb” AMI – Mezőberény
17.00 **XVII. Békés Megyei Táncosok Találkozója**
Cimbor Táncgyűttes – Gyula, Sköcök Táncgyűttes – Szarvas, „Leg a láb” AMI – Mezőberény, Hétpróbas Néptánciskola – Békéscsaba, Kistabán Táncgyűttes – Békéscsaba, Magyarországi Románok Hagyományörző Táncgyűttese – Gyula, Harruckern Táncgyűttes – Gyula, Harsány Táncgyűttes – Körösnagyharsány
VII. Határ Menti Összművészeti Fesztivál
18.00 Mesét mond Havran Mihály mesemondó
18.15 Pajzán mesék, előadók: Soós Emőke, Berta János
20.30 **Békés Megyei Néptáncgála a Tószínpadon**
Közreműködnek: Balassi Táncgyűttes – Békéscsaba, Harruckern Táncgyűttes – Gyula, Tabán Táncgyűttes – Békéscsaba, Berény Táncgyűttes – Mezőberény, Magyarországi Románok Hagyományörző Táncgyűttese – Gyula, Tessedik Táncgyűttes – Szarvas, Körösmenti Táncgyűttes – Gyomaendrőd

2013. június 30., vasárnap

- 8.00 **Körös-völgyi főzőverseny – szabad tűzön főtt ételek megmérettetése**
11.30 **A Viharsarok legfinomabb pogácsája – pogácsasütő verseny zsűrizése**

VII. Határ Menti Összművészeti Fesztivál

- 10.00 A lusta pékinas – Huncutkák színjátszó csoport (Nagyvárad)
10.30 „Csücsüljünk le most”
Közreműködnek: nagyváradi mesemondók, énekesek
15.00 **VII. Határ Menti Összművészeti Fesztivál**
Közreműködnek mesemondók, énekesek, népzeneészek táncosok a határon innen és túlról:
Galagonya Együttes – Bors, Borgula Benedetta, Borgula Botond Bendegúz – Köröstarcsa, Gyurik Zita, Pávleti Panna és Dobó Bence – Mezőkövácsháza, Krajcsó Bence – Vésztő, Vince Levente – Gyomaendrőd, Vejsze Énekegyüttes – Vésztő, Nefelejcs Népdalkör – Csorvás, Sutyumba Zenekar – Gyula, Rónasági Citerazenekar – Kiseratos, Kreatív iparosok – Gyula, Kiss Ferenc – Gyula, Nagy György János – Szabadka, Varga Petra, Szakács Tamás – Szabadka
18.30 **A Körös-völgyi Főzőverseny, a „Viharsarok legfinomabb pogácsája”** – pogácsasütő verseny és a kézműves versenyek eredményhirdetése
19.00 A békéscsabai Balassi Táncgyűttes Öszülő Halánték Csoportjának műsora Kísér a Sutyumba Zenekar

A Körös-völgyi Sokadalom teljes időtartama alatt népi kismesterség bemutató, játszóház és népművészeti vásár várja az érdeklődőket: az Artera Alapítvány Székelyudvarhely, a Bajai Kézműves Egyesület – Baja, a Békés Megyei Népművészeti Egyesület – Békéscsaba, a Dél-magyarországi Alkotók Népművészeti Egyesülete – Csongrád, a Napsugaras Dél-Tisza Menti Népművészeti és Kulturális Egyesület – Szege, a Duna-Tiszaközi Népművészeti Egyesület – Kecskemét, a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Népművészeti Egyesület – Szolnok, a Hajdú-Bihar Megyei Népművészeti Egyesület – Debrecen, a Bihari Népművészeti Egyesület – Berettyóújfalú tagjainak közreműködésével.

Ismerje meg a kézműves mesterségeket: szövés, fonás, csipkeverés, fafaragás, csuhé-, szalmafonás, nemezelés, agyagozás, bőrzés, gyöngyfűzés, tojásfestés, cserépkályha, kandalló, mézeskalács készítés, kovácsolás, hagyományos könyvkötészet.

A rendezvény ideje alatt minden nap íjászbemutatót tart a Kerecsényi Íjász Egyesület.

Az érdeklődők a rendezvény teljes időtartama alatt megtekinthetik a Békés megye nemez és bőrművészete című kiállítását.

A gyermekek mindhárom nap alatt régimódi játszótéren ügyességi és népi játékokkal mulathatják idejüket.

A gazdag folklórprogram, a magyaros vendéglátás várja a látogatókat.

Rendezők: Békés Megyei Népművészeti Egyesület, Nemzeti Művelődési Intézet, Békés Megyei IBSEN Nonprofit Kft., Kézműves Szakiskola és Alapfokú Művészeti Iskola, Békés Megyei Népművészetért Alapítvány, Gyulai Kulturális és Rendezvényszervező Nonprofit Kft., Békés Megyei Néptáncosok Szövetsége Közhasznú Egyesület, Balassi Közalapítvány, Gyulai Várszínház

A rendezvény támogatói: NTP, NKA, Békés Megyei Kormányhivatal, Békés Megyei Intézményfenntartó Központ, Békés Megyei Önkormányzat, Békés Megyei Hírlap, Gyula Város Önkormányzata, Gyula TV, Gyulai Hírlap, Gyulai Várszínház, Kéknefelejcs Cukrászda, Nemzeti Tehetségprogram, Vendégváró, Iránymagyarország

A rendezők a műsorváltoztatás jogát fenntartják.

IX. Shakespeare Fesztivál

Gyulai Várszínház 2013

Dátum-date	Főprogram – Main programmes	Kísérőprogram – Accompanying Programmes	Gasztronómia – Gastronomy
Júl. 4. Csütörtök	18.00 óra Shakespeare szonettek – színházi előadás Előadja: Szalontay Tünde és Károlyi Balázs Rendező: Mándy Ildikó A Mándy Ildikó Társulatának előadása – Helyszín: Kamaraterem	17.30 óra Feladó: Shakespeare – képsírlap szonettek Porpáczy Zoltán kiállítása kiállítás megnyitó Helyszín: Kamaraterem	12.00-tól 24.00 óráig Shakespeare konyhája Helyszínek: Patrióta Étterem
Júl. 5. Péntek	20.30 óra W. Shakespeare: Hamlet Főbb szerepekben: Mátray László, Pálffy Tibor, Szakács László, Nemes Levente – Rendező: Bocsárdi László A Gyulai Várszínház és a sepsiszentgyörgyi Tamási Áron Színház közös bemutatója Helyszín: Várszínház (esőnap: júl. 8.) – Bemutató Előadás	19.30 óra Windsori vígjátékok Shakespeare nyomán utcaszínház Előadják a Színitanház Békéscsaba végzős hallgatói Helyszín: Vár előtt	12.00-tól 24.00 óráig Shakespeare konyhája Helyszínek: Patrióta Étterem
Júl. 6. Szombat	20.30 óra W. Shakespeare: Hamlet Főbb szerepekben: Mátray László, Pálffy Tibor, Szakács László, Nemes Levente – Rendező: Bocsárdi László A Gyulai Várszínház és a sepsiszentgyörgyi Tamási Áron Színház közös produkciója Helyszín: Várszínház (esőnap: júl. 8.)	19.30 óra Windsori vígjátékok Shakespeare nyomán utcaszínház Előadják a Színitanház Békéscsaba végzős hallgatói Helyszín: Vár előtt	12.00-tól 24.00 óráig Shakespeare konyhája Helyszínek: Patrióta Étterem
Júl. 7. Vasárnap	20.30 óra W. Shakespeare: Hamlet Főbb szerepekben: Mátray László, Pálffy Tibor, Szakács László, Nemes Levente – Rendező: Bocsárdi László A Gyulai Várszínház és a sepsiszentgyörgyi Tamási Áron Színház közös produkciója Helyszín: Várszínház (esőnap: júl. 8.)	19.30 óra Windsori vígjátékok Shakespeare nyomán utcaszínház Előadják a Színitanház Békéscsaba végzős hallgatói Helyszín: Vár előtt	12.00-tól 24.00 óráig Shakespeare konyhája Helyszínek: Patrióta Étterem
Júl. 8. Hétfő	20.30 óra W.H. – Shakespeare szonettek és dalok Előadják: Dagadu Veronika Sena, Márkos Albert, Gryllus Samu, G. Szabó Hunor, Vajnai Balázs/VJ Lee Unflyable Helyszín: Kamaraterem	18.00 óra Szakmai filmvetítés: Szonettek – Rendezte: Robert Wilson A Berliner Ensemble előadása (2009) Helyszín: Kamaraterem	12.00-tól 24.00 óráig Shakespeare konyhája Helyszínek: Patrióta Étterem
Júl. 9. Kedd	20.30 óra W. S.: Hamlet – Rendező: Zsótér Sándor A Színház – és Filmművészeti Egyetem (2010–2015) osztály előadása Helyszín: Tőszínház	18.00 óra Szakmai filmvetítés: Hamlet – angol film (1969) Rendező: Tony Richardson Helyszín: Kamaraterem	12.00-tól 24.00 óráig Shakespeare konyhája Helyszínek: Patrióta Étterem
Júl. 10. Szerda	20.30 óra W. Shakespeare: Makrancos hölgy, avagy a hárpia megbabolázása – vígjáték Főbb szerepekben: Bokor Barna, Berekméri Katalin, Kárp György, Bányai Kelemen Barna, Tollas Gábor, László Csaba, Meszesi Oszkár, Sebestyén Ába, Gece Ramona – Rendező: Sorin Militaru A Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Tompa Miklós Társulat előadása – Helyszín: Várszínház	18.00 óra Szakmai filmvetítés: Makrancos hölgy – angol film (1967) Rendező: Franco Zeffirelli Helyszín: Kamaraterem	12.00-tól 24.00 óráig Shakespeare konyhája Helyszínek: Patrióta Étterem
Júl. 11. Csütörtök	20.30 óra Kontratenor, vagy amit akartok – Szerelmes dalok Shakespeare szövegeire Purcell, Liszt, Haydn, Schubert, Williams, Porter szerzeményei Előadja: Birta Gábor és Nicholas Clapton (GB) – kontratenor Közreműködik: Balog József – zongora Helyszín: Kamaraterem	18.00 óra Szakmai filmvetítés: Hamletmasina – a Thália Theatre Hamburg előadása (1986) Rendező: Robert Wilson Helyszín: Kamaraterem	12.00-tól 24.00 óráig Shakespeare konyhája Helyszínek: Patrióta Étterem
Júl. 12. Péntek	20.30 óra Újrólolvassa Shakespeare-t... Színház az egész világ, és színész benne minden férfi és nő – egyszemélyes előadás Shakespeare szövegeiből válogatva Előadja: Emil Boroghina (RO) – Helyszín: Kamaraterem	18.00 óra Szakmai filmvetítés: Shakespeare újra (a Szentivánéji álom nyomán) – angol film (2007) – Rendező: Ed Fraiman Helyszín: Kamaraterem	12.00-tól 24.00 óráig Shakespeare konyhája Helyszínek: Patrióta Étterem
Júl. 13. Szombat	18.00 óra Egy világhírű angol színész Shakespeare cselszövőinek szerepében – Shakespeare cselszövői Steven Berkoff (GB) egyszemélyes előadása Shakespeare neves aránykodóiról Jagóráról, III. Richárdról, Macbethről, Shylockról – Helyszín: Kamaraterem	11.00 óra Lenni vagy nem lenni – Shakespeare monológok konferencia Helyszín: Magyarórssy Könyvtár	12.00-tól 24.00 óráig Shakespeare konyhája Helyszínek: Patrióta Étterem
	20.30 óra A 2012-es londoni Globe Világfesztivál legjobb produkciója, az év színházi Eseménye Nagy- Britanniában W. Shakespeare: Szeget szeggel Rendező: Jurij Butuszov A moszkvai Vahtangov Színház előadása Helyszín: Várszínház	11.00 óra Lenni vagy nem lenni – Shakespeare monológok konferencia Helyszín: Magyarórssy Könyvtár	
		18.00 óra Különleges árnyjáték gyermekeknek felnőtteknek Rómeó és Júlia, Makrancos hölgy etűdök Shakespeare darabjaira Kukucska Színház előadása – Helyszín: Vár előtt	
Júl. 14. Vasárnap	20.30 óra W. Shakespeare: Hamlet Szereplők: Rusznák András, Gáspár Tibor, Varjú Olga, Lovas Rozsi, Szegedi Dezső, Simon Zoltán, Fandl Ferenc, Kokics Péter Rendező: Kiss Csaba A Miskolci Nemzeti Színház előadása Helyszín: Tőszínház	18.00 óra Shakespeare és Nádasy Ádám – beszélgetés a költő, műfordítóval Moderátor: Elek Tibor – Helyszín: Kamaraterem	12.00-tól 24.00 óráig Shakespeare konyhája Helyszínek: Patrióta Étterem
		18.00 óra Különleges árnyjáték gyermekeknek felnőtteknek Rómeó és Júlia, Makrancos hölgy etűdök Shakespeare darabjaira Kukucska Színház előadása – Helyszín: Vár előtt	
Júl. 15. Hétfő	18.00 óra Az év lemezikere Németországban - A csodálatos hangú belga jazzénekesnő koncertje Caroll Vanwelden Shakespeare szonetteket énekel Caroll Vanwelden - ének – zongora, Thomas Siffing – trombita, Mini Schulz – nagybőgő, Meinhard Jenne – dob (B-D) – Helyszín: Múzeum-udvar	18.00 óra Különleges árnyjáték gyermekeknek felnőtteknek Rómeó és Júlia, Makrancos hölgy etűdök Shakespeare darabjaira Kukucska Színház előadása Helyszín: Vár előtt	12.00-tól 24.00 óráig Shakespeare konyhája Helyszínek: Patrióta Étterem
	20.30 óra Többszörös Edinburgh-i fesztiváldíjas, rendhagyó előadás mozgással, dallal, szöveggel, zenével Lear dalai – Rendezte: Grzegorz Bral A Song Of The Goat Theatre (GB-PL) előadása – Helyszín: Kamaraterem		

Shakespeare szonettek

– színházi előadás

Az előadásban elhangzó Shakespeare Szonettek Szabó Lőrinc fordításai

Előadók:

Szalontay Tünde és Károlyi Balázs

Rendező: Mándy Ildikó

Az idő megállíthatatlansága, az elmúlás, a halál ott rejtőzködik minden pillanatunkban. A szonettek főszereplője maga az emberi idő (az Élet), benne a fiatalság, a szerelem, a hivatás, az utódlás, az elmúlás, a halál minden szépsége és gyötrelme.

Mándy Ildikó Társulata 1999-ben alakult. Az állandó munkatársak mellett, minden produkció kiegészül az előadásnak megfelelően kreatív, alkotó gondolkodású művészekkel. Ennek az előadásnak a főszereplője és az alkotótársa Szalontay Tünde színművész.

A társulata 2008-ban kezdte el egy Shakespeare tetralógia megvalósítását a Macbeth feldolgozásával. A *(Lady) Macbeth*ek szöveg nélküli, a mozgás nyelvén kommunikáló előadás. A második *RésJ* című, Rómeó és Júlia feldolgozásban a mozgás és a szöveg harmóniában van. A tetralógia harmadik részeként elkészült *Hamlettek Klubja* című előadásban a „shakespeare-i” szöveg hangsúlyosan jelenik meg. A Szonettek feldolgozásában a szöveg mellett, a vizualitás és a színészi játék dominál.

A Mándy Ildikó Társulatának előadása

Előadás: 2013. július 4., 18.00 órakor
Helyszín: Kamaraterem

Feladó: Shakespeare –

Képeslap szonettek –

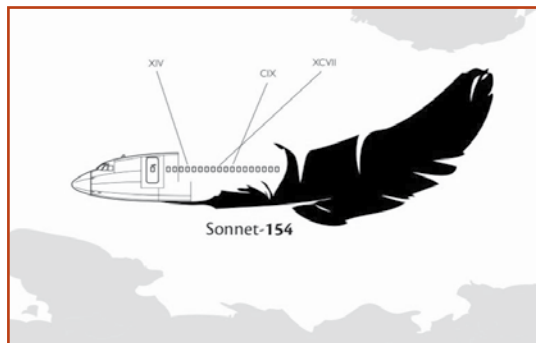
Porpáczy Zoltán tervezőgrafikus kiállítása

A kiállítást megnyitja:

Gyulai Orsolya Zóra

művészettörténész – esztéta

Az idei Shakespeare fesztivál képzőművészeti kiállításának tárgyát Shakespeare 154 darab szonettje képezi. Az alapkonceptiót a postai levelezés mintájára képzelhetjük el, melyben a kézbesítő jelen esetben a fennmaradt alkotások darabszámára rímelő TU-154-es szovjet utasszállító repülőgép jelképes fedélzete, a hordozó felület pedig a képeslap. Porpáczy Zoltán szójáték és asszociáció redukált formai világán keresztül értelmezi a három címzett köré csoportosuló szonett-csokrot. A paletta olykor merészebb hangvételi képsorai ebbe a nyílt levelezésbe invitálnak, melyben megtalálható a kétes hírű nő, Black Lady, Southampton grófja és a rivális költőtárs. Mindenki szabadon eldöntheti, hogy beáll-e a címzettek oldalára; ha igen, akkor már most váltsuk meg a jegyet a következő járatra!

A kiállítás július 15-ig tekinthető meg
A belépés díjmentes

A kiállítás megnyitója: 2013. július 4., 17.30 órakor
Helyszín: Kamaraterem

W. Shakespeare: Hamlet

SZEREPLŐK:

Hamlet / Fortinbras	Mátray László
Claudius	Pálffy Tibor
Polonius	Szakács László
Gertrúd	D. Albu Annamari
Ophelia	Benedek Ágnes
Laertes	Kolcsár József
Horatio	Kónya-Ütő Bence
Szellem	Nemes Levente
Rosencrantz	Nagy Alfréd
Guildestern	Márton Lóránt
Első sírásó	Gajzágó Zsuzsa
Második sírásó	Erdei Gábor

Dramaturg: **Sebestyén Rita**

Jelmeztervező: **Dobre Kóthay Judit**

Díszlettervező: **Bartha József**

Zeneszerző: **Kónya-Ütő Bence**

Ügyelő: **Veres Edit**

Súgó: **Gazda Szende**

RENDEZŐ: **BOCSÁRDI LÁSZLÓ**

**A Gyulai Várszínház és a sepsiszentgyörgyi
Tamási Áron Színház közös bemutatója**

Bemutató: 2013. július 5., 20.30 órákor
További előadások: 2013. július 6-7., 20.30 órákor
Helyszín: Várszínház (Esőnap: 2013. július 8.)

Gyulai Várszínház **2013**

Első ránézésre Shakespeare Hamletjének klasszikus szüzséje hatalmi harcokról, szerelemről, árulásról, bosszúról szól. Ám, mint minden sokrétű és gazdag szöveg, ebben is egymásra épülő és egybecsengő motívumok végtelen perspektívát adnak a cselekménynek: az apa-fiú kapcsolat, a megöröklés kérdése, az incesztus, a szerelem és barátság problematikája számtalan kis szálon fut végig a történeten és a szereplők sorsán.

Jelen előadás koncepciója éppen ebben a több olvasatot, réteget, szempontot ötvöző komplexitásban látja a színrevitel kihívását. Abban, hogy minden szereplő a maga nézőpontjából olvassa a történet minden mozzanatát, és a maga számára kialakított értelmezés szerint tekint a világra. Világ-olvasatok, logika és szenvedély, tudatállapotok csapnak össze ebben az előadásban, amely tehát ezzel a kortárs gesztussal őrzi meg a darab motívum-gazdagságát. A Hamlet számtalan tükre, rengeteg kis és nagy igazsága egymásra vetül. Álom-szerűnek, hipnotikusnak vagy örületnek nevezhető az állapot, amibe a főhős kerül, amint megpróbálja a lehetetlent: kideríteni a valóság szerint valót.

Az értelmezés nagy kalandja ez a Hamlet: ráébredés és felelősség kérdéseit feszegeti. A színrevitel a Bocsárdi László előadásaira jellemző látomásosság, érzelmekkel teli megvalósítás és helyenként az ironikus távolságtartás kihívó és gondolkodtató elege.

W. Shakespeare: Hamlet, dán királyfi

Shakespeare legismertebb tragédiája az európai kultúra alapl művei közé tartozik, könyvtárnyi az irodalma, a legtöbbet idézett művek egyike, és szinte számbavehetetlen feldolgozása van Liszt Ferenc szimfonikus költeményétől, Laurence Olivier Oscar-díjas filmjéig.

Hamlet-fordítások

Kazinczy Ferenc nevéhez fűződik az első magyar Hamlet-fordítás, ami egyben az első magyar Shakespeare-fordítás is. A mű Kolozsváron került bemutatásra 1794-ben, ám ekkor még a prózai formában játszották a darabot. Kazinczy kétszer is nekifogott munkája átdolgozásának, a legutóbbi, 1814-es változat már verses formájú volt. Ezt a változatot használták a színházak a XIX. század közepéig. Ekkor vált ugyanis szükségessé a tragédia szövegének korszerűbb feldolgozása. Arany János valószínűleg 1865-ben kezdett hozzá a Hamlet lefordításához, és egy esztendő múlva nyújtotta be a Kisfaludy Társasághoz, amely úgy határozott, hogy minden bírálat és javítás nélkül a Shakespeare-kiadásba fölveteti, és 1867-ben nyomtatásban meg is jelentette. Ugyanebben az évben hangzott el először Arany Hamlet-fordítása a Nemzeti Színház színpadán, Paulay Ede rendezésében. Ettől kezdve a XX. század végéig szinte kizárólag

ezt a fordítást használták a különböző színházak. Később, csak az 1980-as években gondolták úgy, hogy igény volna egy új, a modern kor felfogását tükröző fordításra. Eörsi István volt az első, aki elfogadta a kor kihívását, és 1983-ban lefordította a kaposvári Csiky Gergely Színház számára a drámát. Fordítása még szorosan kötődött Arany szövegének világához, mivel százhusz év alatt annyira közismertté vált Arany fordítása, hogy Eörsi úgy gondolta, nem vegyíthetőek az eredeti fordulatok, szójátékok máshonnan származó megfogalmazásokkal. Mészöly Dezső 1996-ban, az Új Színház felkérésére vállalkozott korunk Hamletjének megszólaltatására. Az ő fordítása lényegében ugyanazt az utat járta, amit Eörsi kaposvári változata. Arany János szellemével csak Nádasdy Ádámnak a debreceni Csokonai Színház számára készített fordítása mert úgy birokra kelni, hogy nem hivatkozott rá, nem kötődött hozzá szorosan. Olyan, mintha nem is tudott volna a százharminc éves fordítás létezéséről.

A darab tartalma

A dániai Helsingør kastélyában játszódik a darab. Hamlet találkozik apja, Dánia korábbi uralkodójának a szellemével, aki elmondja, hogy Claudius (Hamlet nagybátyja, Dánia új királya) gyilkolta meg őt, és addig nem lel megnyugvásra, míg bosszút nem állnak ezért a gaztettért. Hamlet ezután bizonyosságot szeretne lenni a szellem szavaira, ezért a külvilág számára örületet tett. Amikor egy napon vándorszínészek érkeznek a palotába, Hamlet ráveszi a színészeket, hogy adják elő apja halálának történetét. Mikor Claudius látja ezt az előadást, félbeszakítja, majd feldúltan otthagyja a színészeket. Ebből Hamlet rájön, ki az apja gyilkosa...

Interjú Boczárdi Lászlóval

– Milyen előadásokat rendezett eddig Gyulán? Milyen a viszonya a Gyulai Várszínházzal?

– Több előadásomat bemutatták már a gyulai Shakespeare Fesztiválon (Othello, A velencei kalmár), és itt rendeztem meg a Titus Andronicus című tragédiát is. A meghívásoknak örömmel tettem eleget, hiszen az önök fesztiválja évek óta az egyetlen olyan magyarországi színházi rendezvény, amely fontos külföldi előadásokat vonultat fel. A mostani felkérésnek annál is inkább örvendek, mert elővehettem régi terveimet, hogy a saját társulattal megrendezzem Shakespeare Hamletjét.

– Miért éppen a Hamlet-re esett a választása? Mit jelent ez a Shakespeare-mű az Ön számára?

– A Hamlet számomra egyértelműen a legmélyebb színházi szöveg, amellyel valaha is dolgom volt. A fesztivál kerek évfordulójára való tekintettel úgy éreztem, ez lesz a legjobb választás. Néhány évvel ezelőtt már rendeztem egy előadást Bukaresten, a Metropolis Színházban, de egy ideje készültem már újra elővenni ezt a darabot, mert számomra azóta új arcát sejteti. Ezt a sejtést szeretném ezzel a mostani rendezéssel a magam és mások számára is láthatóvá tenni.

– Mit üzenhet ez a tragédia 2013-ban a jelenkor emberének?

– Nem hiszem, hogy amíg ember él ezen a földön, eljöhethet az az idő, amikor a Hamlet szövege elavulttá válik. Jelen pillanatban a darab víziószerűsége ragad meg. A címszereplőnek a királynőhöz való viszonyában keresem a szöveg nyitját. Azonban nem a szokásos, tudatalatti anya-fiú kapcsolat izgat, hanem az, ahogyan a bűnbeesés, az ősi egyensúly visszaállításának vágya szakrálissá feszítik a szöveget. A mű politikai aktualizálása ezúttal sem érdekel, viszont az előadás hangulata reményem sze-

rint, nem lesz mentes attól a közérzettől, amely korunkat jellemzi. Ilyen értelemben az álomszerűség és valóság közötti határ feloldódásával is szeretném tetten érni a szövegben rejlő titokzatos mélységet.

– Milyen feltételekkel, milyen társulattal illetve színészekkel képzelte el ennek a darabnak a megrendezését?

– Jelen pillanatban a sepsiszentgyörgyi Tamási Áron Színház társulata rendkívül érett, alkotóképességük csúcán levő művészekkel rendelkezik, akikkel már jó néhány Shakespeare szöveget sikerrel állítottam színpadra. A Hamlettel való szembesülésünk reményeim szerint, a legjobb pillanatban történik.

– Milyen elvárásai voltak a főszereplőt játszó színésszel szemben? Hogyan találta rá?

– A Hamlet megrendezésével próbálkozni megfelelő színész nélkül, aki a címszerep összetettségének, mélységének és nem utolsósorban ellentmondásosságának az átélésére képes, mindannyian tudjuk, hogy reménytelen vállalkozás. Mátray László, társulatunk egyik vezető színésze, a romániai színházi világ sokat ígérő tehetsége, akivel

régóta ismerjük egymást, és aki a közelmúltban sikerrel vitte a Bánk bán szerepét, és bebizonyította, hogy immár megfelelő művészi eszköztárral rendelkezik. Nem mellékes az sem, hogy néhány évvel ezelőtt Bukaresten, az általam rendezett Hamlet előadásban rendkívül elementáris Laertes figurával lepte meg a román színházi közönséget és szakmát. A darab kiválasztásakor nagyon sokat nyomott a latba az ő személye, de döntésem az is befolyásolta, hogy a többi rendkívül igényes szerepre is rendelkezem a megfelelő színészekkel.

– Miben lesz különleges ez az előadás? Lesznek-e eltérések az eredeti darabhoz képest?

– Nem állt szándékomban megmásítani a darab lényegét, de bizonyos szabadságot az értelmezésben megengedtem magunknak. Anélkül, hogy leleplezném a „titkainkat”, annyit megemlítenék, hogy az olvasatunkban nagyon fontos szerepet kap a Hamlet-Fortinbras viszonyának értelmezése. Ebből az értelmezésből született meg az a tárgyi, akusztikai környezet, amely reményeim szerint sajátossá teszi majd az előadásunkat.

Interjú Mátray Lászlóval

– Milyen kihívás a világ-irodalom egyik legismertebb alakját, Hamletet alakítani?

– Óriási kihívás, hiszen minden színész tudja, hogy maradéktalanul nem lehet Hamletté válni. Mit lehet kezdeni egy olyan örökséggel, ami arról szól, hogy: Fiam, bosszuld meg apádat, akit orvul öltek meg, a gyilkos pedig nagybátyád, anyád jelenlegi férje! Ezt a bonyolult szituációt kell Hamletnek egy harminc-
valahány éves fiúnak megoldani.

Hogyan lehet tiszta észszel ölni? Mi marad az emberből az öles után? Épelmejjű ember képes-e ölni? Ezek a kérdések emésztene-
nek, amikor Hamletre gondolok. Hogy lehet ezt a „parancsot” (a bosszút) teljesíteni úgy, hogy utána meg ne tébolyodj? Ez lehetetlen. De a parancs az

kötelez! Feloldhatatlan a hamleti dilemma: ölni bűn, de ugyanakkor kötelesség is. A bűn pedig úgy működik, ha egyszer elkövettük sodor magával mindent...

Elsősorban nem a színészi megvalósításra gondolok, hanem arra, hogy ezekre a problémákra koncentráljak maximálisan, és az átélt vagy „megtapasztalt” állapot energiáit közvetítsem a nézők felé. Óriási kihívás, ha nem melodramatikusan közelítünk a történethez. Óriási kihívás, mert semmilyen eszköz nem természetes

addig, amíg ezek a problémák nem válnak egygyé a lényemmel.

– Miben különleges az Ön számára ez a szerep? Miben különbözik más szerepektől?

– Abban különleges számomra Hamlet szerepe, hogy egy óriási titok hordozója, amit senkivel, de senkivel nem tud megosztani. Lehetetlen. (talán Horatio lehetne a kivétel). Éleslátás és örület veszi őt körül és tökéletes logika, mindez a halál árnyékában. Ezeket a hangulatokat próbálok körbejárni...

Nem tudom az utat, ho-

gyan kell ezt a szerepet megközelíteni, érzéseimre, benyomásaimra tudok hagyatkozni. Természetesen egy irányított rendezői elképzelés mentén.

– Mely darabokban játszott már korábban a Várszínházban?

– A Gyulai Várszínház színpadán a Titus Andronicusban, az Othellóban, valamint A velencei kalmárban játszottam már. Gyula kellemes város, Shakespeare-i hangulatok felidézésére remek a vár épülete. Remélem, idén is ez vár ránk.

SHAKESPEARE Fesztivál

W.H. – Shakespeare szonettek és dalok

Gyulai Várszínház 2013

Előadók:

Dagadu Veronika Sena – ének
Márkos Albert – cselló
Gryllus Samu – basszusgitar
G. Szabó Hunor – ütőhangszerek

Vajna Balázs aka VJ Lee Unflyable –
vetítés, videotechnika

A W.H. formáció Márkos Albert csellista/zeneszerző kezdeményezésére alakult. Tagjai a magyar zenei élet népszerű szereplői, nevük több rangos hazai együttesben is feltűnik. A zenekar célja aktuális zenei környezetbe helyezni William Shakespeare szonettjeit és egyéb munkáit. A megnevezés egy monogramot takar, nyomtatásban megjelent szonettjeit Shakespeare Mr. W.H.-nak ajánlotta. A titokzatos személy

kiléte – akárcsak a szonettek tartalma – a mai napig vita tárgyát képezi.

1609-ben adták ki először William Shakespeare szonettjeit, a közhiedelem szerint a szerző akarata ellenére, Thomas Thorpe korabeli kiadó állhatatosságának köszönhetően. Ennek emlékére jelent meg a W.H. bemutatkozó albuma 2009-ben Shakespeare's Sonnets címmel, (400 évvel az első kiadás után,) MC Sena, hazánk hip-hop divájának angol nyelvű előadásában. Ennek a lemeznek a dalait élőben hallhatták a nézők a gyulai Shakespeare Fesztiválon 2010-ben. A formáció általános koncepciója a különféle művészeti területek közötti átjárhatóság megteremtése. A megzenésített szonettekben keveredik a kortárs improvizatív zene, a zenetörténeti utalások, a klangfarbe musik, a free jazz, az abstract hip-hop és a spoken word.

A Shakespeare munkáiból előszeretettel válogató zenekar 2012 májusában újabb zenés szonettválogatást hozott napvilágra, Crabbed Age and Youth – William Shakespeare's Sonnets and Songs címmel, a budapesti DDK Records és a BlyWorx közös gondozásában. A második album az első méltó folytatásának tekinthető, a műfajok keveredése ugyanúgy szembetűnő, néhol tovább is bővítve a stílusrepertoárt. Ezt mutatják most be Gyulán.

Az élő produkció részeként kivetítésre kerülnek a kiválasztott szonettek facsimile másolatai és a szövegek magyar fordításai.

Előadás: 2013. július 8., 20.30 órakor
Helyszín: Kamaraterem

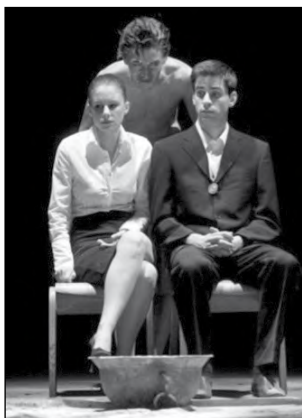
W. Shakespeare: Hamlet

Szereplők:

**Bach Kata
Csapó Attila
Janka Barnabás
Mészáros Blanka
Szabó Erika
Tóth András
Tóth János
Vecsei Miklós
Vidnyánszky Attila
Zoltán Áron
Zsigmond Emőke**

Zeneszerző: **Tallér Zsófia**

Rendező:
ZSÓTÉR SÁNDOR

„Annyi szépség van a szövegben, ami fölött elcsúszhat az ember. Ha „rendes előadást” néz, az valamire erősen ki van hegyezve. Általában rohángál a szöveg és a színész, erősen kiabál a szöveg és a színész, és erősen rohángál és kiabál a rendező is. Itt a feladat az volt, hogy minél többet ki lehessen bányászni a szövegből, mint rendes bányász. Ha század-szor olvasod, elképesztő új szépségeket találsz. Rettenetesen való bármilyen fiatalnak, képességesnek és kevésbé képességesnek egyaránt. A kétségbeesettség, a bizonytalanság, a provokáció a rohadt felnőtt világgal szemben a fiatalok életérzése. Mindenki azt hiszi, hogy tud valamit, és ezzel jól elvan, de ez nem igaz az életben, és a darabban sem. Élnek valahogy, és hogy ez tulajdonképpen rendben van, és nem lehet másképp. Minden valamire való fiatal ezt megkérdőjelezi és nem azonnal áll be a sorba, – talán.

Azt akartam, hogy tanuljanak meg szöveget olvasni, és főleg megérteni. A „mit” után jöjjön a „hogyan”.

Mindenki valamilyen szerepet játszik a darabban. A főhős is rögtön bejelenti, hogy bolondot fog játszani. A színpad nézőtérre, a nézőtér színpaddá válik. A szünet öltözővé, a megbeszélés színhelyévé. Szép matematikát találok benne.”

Zsótér Sándor

Osztályvezető tanárok: Marton László, Hegedűs D. Géza, Forgács Péter

**A Színház- és Filmművészeti Egyetem
III. éves színművész osztály vizsgaelőadása**

**Előadás: 2013. július 9., 20.30 órákor
Helyszín: Tószínpad**

Shakespeare: Makrancos hölgy, avagy a hárpia megzabolázása

Fordította: **Nádasdy Ádám**

Szereplők:

Petruchio	Bokor Barna
Katalin	Berekméri Katalin
Baptista Minola	Kárp György
Lucentio	Bányai Kelemen Barna
Gremio	Tollas Gábor
Hortensio	László Csaba
Tranio	Meszesi Oszkár
Grumio	Sebestyén Ába
Bianca	Gecse Ramóna
Szabó / Kalapos	Henn János
Özvegy	Fodor Piroska
Iskolamester	Ördög Miklós Levente
Vincentio	Györffy András
Curtis	Korpos András
Nátán	Kovács Botond
Fülöp / Biondello	Bartha László Zsolt
Özvegyek.....	Benő Kinga, Balázs Éva, Somody Hajnal, Szabadi Nóra
Zenészek	Apostolache Zénó, Fülöp Alajos

Díszlet- és jelmeztervező: **Alina Herescu**

Zene: **Vlaicu Golcea**

Koreográfus: **Florin Fieroiu**

Rendezőasszisztens: **Tatár Ágota**

Rendező:
SORIN MILITARU

**A Marosvásárhelyi
Nemzeti Színház
Tomba Miklós Társulat
előadása**

**Előadás: 2013. július 10., 20.30 órakor
Helyszín: Várszínház**

A Hárpia megzabolázása összetettebb cím, amely egy folyamatról – a szelídítésről – szól, egyúttal megismerési és önmegismerési folyamat. Ebben az előadásban Petruchio a kulcsfigura, mert ő indítja el a „szelídítést”, Katalin pedig az „áldozatává” válik. Petruchio tulajdonképpen színházi ördögűzést hajt végre, mert ő végig szerepet játszik; belefog egy játékba, amit Katalin csak a végén fedez fel. A darab tulajdonképpen a nő és a férfi közötti kapcsolat fejlődéstörténete, és a kölcsönös megismerés szakaszairól szól. Katalin megismeri Petruchiót, az összes trükkjével, és azokat átlátva ő is a játék részesévé válik.

Sorin Militaru, a darab rendezője a művet nem a klaszszikus megközelítéssel értelmezi, Ő inkább a „szelídítés folyamatára” összpontosított, mint a főszereplők egymást megismerő folyamatára, ezért szerinte sokkal találóbb a Hárpia megzabolázása cím, mint a Makrancos hölgy.

Kontratenor, vagy amit akartok

– szerelmes dalok Shakespeare szövegeire

Előadják:
BIRTA GÁBOR
NICHOLAS CLAPTON (GB)
BALOG JÓZSEF – zongora

Műsoron:

Farkas Ferenc: Három dal az „Ahogy tetszik”-ből
Purcell: If music be the food of love, 2nd version
(Vízkereszt)

Tisztelet a 100 éve született Alfred Dellernek
(1912–1979):

Greensleeves:

How should I your true love know? (Hamlet)

The Song of Willow (Othello)

O Mistress Mine (Vízkereszt)

Meglepetés ária a „Hamlet” első zenei feldolgozásából

Liszt–Schubert: Ständchen (Cymbeline)

Haydn: She never told her love (Vízkereszt)

Schubert: An Sylvia (A két veronai nemes)

Arne: When daisies pied (Lóvátett lovagok)

C. E. Horn: I know a bank (Szentivánéji álom)

Liszt–Mendelssohn–Horowitz: Szentivánéji álom – parafrázis

Quilter: Fear No More The Heat O’The Sun (Cymbeline)

Tippett: Ariel-dalok (A vihar)

1. Come Unto These Yellow Sands

2. Full Fathom Five

3. Where The Bee Sucks

Gerald Finzi: Come away, death (Vízkereszt)

Vaughan Williams: Orpheus with his lute (VIII. Henrik)

Sir Charles Villiers Stanford: The rain it raineth every day
(Vízkereszt)

Cole Porter: So in love (A makrancos hölgy)

Birta Gábor és Nicholas Clapton (GB) előadása

Előadás: 2013. július 11., 20.30 órákor
Helyszín: Kamaraterem

Birta Gábor Ungváron született, 1983-ban. Zenei tanulmányait Egerben kezdte, ahol először gordonkázni tanult. 2003-tól az ELTE ének- karvezetés szakos hallgatója. Ugyan- ebben az évben kezdett el Hamari Júliánál tanulni, aki a mai napig mestere. 2005 és 2009 között a Staatliche Hochschule für Musik und Darstellende Kunst, Stuttgart növendéke. Szín- padon 2005-ben debütált. Hangfajából adódóan elsősorban barokk, illetve 20. századi művekben szerepel.

Nicholas Clapton angol kontratenor, író és előadómű- vész, jelenleg a Royal Academy of Music ének professzora. Nagy ívű pályáján operák, oratóriumok, szóloestek keresett előadójává vált Nagy Britannián és Európán keresztül a Tá- vol-Keleten és az Egyesült Államokban egyaránt. Clapton, a kontratenorok fiatal generációjának kiemelkedően egyedi alakja ezen az estén Birta Gáborral közösen kelti életre Shakespeare varázsvilágát: bölcsesség, létszeretet, érzel- mi gazdagság, elmélyültség és emelkedettség a személyes érintettség szenvedélyével.

Balog József, aki a budapesti Zeneakadémián kitüntetés- sel diplomázott, számos versenydíja kapcsán a világ három kontinensének több mint húsz országában koncertezett már. Előadásában magyarországi premierként hangzik el Liszt – Mendelssohn – Horowitz: Szentivánéji álom – parafrázisa.

Nicholas Clapton és Birta Gábor

SHAKESPEARE Fesztivál

Újraolvasva Shakespeare-t

– egyszemélyes előadás Shakespeare szövegeiből válogatva

„Színház az egész világ. / És színész benne minden férfi és nő.” Emil Boroghina, aki a Craiovai Nemzetközi Shakespeare Fesztivál művészeti igazgatója, a fenti Shakespeare-motó alapján hozta létre ezt a darabot negyven évvel ezelőtt. Shakespeare munkásságában ugyanis megtalálhatóak azok a fontos gondolatok, amelyek az emberiség nagy kérdéseire próbálnak válaszolni.

A színész egyszemélyes előadását legelőször a Craiovai Nemzetközi Shakespeare Fesztiválon mutatták be, és azóta ez a produkció számos neves színházi fesztiválon és gálán is megfordult már. Az előadás során a közönség számos szonettet és híres monológot hallhat William Shakespeare tollából. Többek között a Hamletből, a Rómeó és Júliából, a Lear királyból, az Othellóból, az Ahogy tetszikből, a Szentivánéji álomból, A velencei kalmárból, a Julius Caesarból, A viharból, a III. Richardból, az V. Henrikből, illetve a Vízkereszt, vagy amit akartok című vígjátékából.

Emil Boroghina előadása (RO)

Előadás: 2013. július 12., 20.30 órákor
Helyszín: Kamaraterem

Gyulai Várszínház **2013**

Shakespeare konyhája – kóstolja meg Ön is!

**Shakespeare korabeli ételeket lehet
kóstolni a Patrióta étteremben a Shakespeare
Fesztivál ideje alatt. Június 22. és augusztus 11. között
15% kedvezménnyel étkezhetnek
az érvényes színházjeggyel rendelkezők.**

A fesztivál étterme a PATRIÓTA ÉTTEREM
Gyula, Kossuth u. 3.
Asztalfoglalás: 06-20/221-7477

Patrióta Étterem Shakespeare konyhája:

- Reneszánsz csirkeleves kerti zöldségekkel
- Tépett saláta pesztós csirkével
- Borsos csirke aszalt gyümölcsös martalékkal
- Ropogós sertéssült káposztával
- Sajtok gyümölcsökkel

2013 Gyulai Várszínház

SHAKESPEARE Fesztivál

„Lenni vagy nem lenni” – Shakespeare-monológok Színházi szakmai konferencia

Maria Shevtsova

Ebben az évben a Shakespeare-drámák fontos elemét, a monológokat vesszük górcső alá. A konferencián nem csak tudományos előadások fognak elhangzani, de megszólalnak színészek is, akiknek a legnagyobb kihívás Shakespeare monológjainak adekvát előadása.

A konferencia díszvendégei:

Maria Shevtsova, professzor (GB)

Steven Berkoff, színész (GB)

Emil Boroghina, színész, a Craiovai Shakespeare Fesztivál igazgatója (RO)

Blaskó Péter, színész

A konferencia előadói:

Nádasdy Ádám, professzor (ELTE)

Kiss Attila, professzor (SZTE)

Almási Zsolt, docens (PPKE)

Reuss Gabriella, adjunktus (PPKE)

A konferencia levezetője: **Dr. Nagy András**, drámaíró, docens (PE)

Shakespeare szülőháza Stratford-upon-Avon-ban (GB)

Időpont: 2013. július 13., 11.00 órakor
Helyszín: Mogyoróssy J. Városi Könyvtár, Városház u. 13.

A konferencia mindenki számára nyilvános, az előadások nyelve magyar, angol szinkrontolmácsolással.

A konferencia a British Council támogatásával valósul meg

Rómeó és Júlia, Makrancos hölgy – etűdök Shakespeare darabjaira

Különleges árnyjáték gyermekeknek, felnőtteknek

A darabokat játsszák:

CSORTÁN ERZSÉBET
és
BERTA JÁNOS

A Kukucska Színház előadása

Előadások: 2013. július 13–15., 18.00 órákor
Helyszín: Vár előtt

A Kukucska Színház a régi zenélő dobozok mintájára készült egy „kissé” felnagyítva. Az átmérője 3 méter, a magassága 2,7 méter. Körben a falát festett figurák, életképek díszítik. A különböző alakok, állatok feje belülről lenyitható, itt lehet bekukucskálni a doboz belsejébe, ahol egy kis árnyszínház található.

A Kukucska Színház repertoárján több kis etűd is szerepel, melyek az alkalomhoz, a rendezvények tematikájához igazodnak. Az előadások időtartama 10-15 perc, és egyszerre 13 gyermek, felnőtt tud bekukucskálni, de ha nagyon sokan vannak, akkor beülhetnek a „színházi páholyba”, ami a dobozban elhelyezett ülpárnákat jelenti.

Az előadás végén bejöhetnek a nézők, és a lenyitott fejeken kikukucskálva fotográfia készül róluk.

Kicsiknek és nagyoknak jó móka!

A Gyulai Várszínház a Kukucska Színház művészeit egy speciális – a Shakespeare Fesztivál részére készített – műsor előadására kérte fel, amely a Makrancos hölgy és a Rómeó és Júlia című Shakespeare-darabok alapján született.

Steven Berkoff: Shakespeare celszövei

Steven Berkoff 1937-ben született Londonban. 1958-ban szerzett színészdiplomát, a színészet mellett azonban hamarosan rendezni is kezdett. Színpadi rendezőként Európától Ausztráliáig rengeteg előadás fűződik az ő nevéhez. Drámaírással az 1960-as évek végétől foglalkozik. A '70-es évektől pedig filmszínészként is sikeres lett. Olyan filmekben szerepelt

többek között, mint Stanley Kubrick *Mechanikus narancs* című alkotása, főgonoszt alakított a *Polipka* (James Bond-film) és a *Beverly Hills-i zsaru* című filmekben. Legutóbb pedig A tetovált lányban láthatta őt a mozi-vásznon a közönség.

Steven Berkoff önálló estjét 1991-től kezdve a londoni West-Enden és a világ számos fesztiválján nagy sikerrel adja elő. Előadásában Shakespeare leggonoszabb karaktereinek (Jago, Macbeth, Shylock, III. Richard) az analízise, lelkük feltárása történik.

Gonosztevővé válni sokféle okból lehet. Vannak olyan szereplők, akik eredendően ártó szándékkal rendelkeznek, vannak, akiket a helyzet kényszerít gonosz tettekre, mások

viszont csak egy romlott társadalom áldozataivá válnak, és lesznek rosszá. A közönségre óriási hatással van ez a mélyreható betekintés, amely Shakespeare tolmácsolásában és értelmezésében az emberi lélek sötét rejtelseibe vezet.

Az előadás a British Council támogatásával valósul meg

Előadás: 2013. július 13., 18.00 órakor
Helyszín: Kamaraterem

W. Shakespeare: Szeget szeggel

Szereplők:

VINCENTIO, Bécs hercege	} Szergej Jepisev
ANGELO, a helytartója	
ESCALUS, öreg tanácsúr	Alekszej Kuznyecov
CLAUDIO, nemesúrfi	Vlagyimir Belgyijan
IZABELLA, Claudio húga	Jevgenyija Kregzsgye
JÚLIA, Claudio szerelmese	Marija Bergyinszkih
LUCIO, nagyszájú léhűtő	Oleg Lopuhov
PORKOLÁB	Artur Ivanov
HÓLYAG, bolond nemes	} Valerij Usakov
PÉTER, szerzetes	
POMPEIUS, csapos	Jevgenyi Koszirev
TUSKÓ, együgyű rendőr	} Leonyid Bicsevin
RÉMES, hóhér	
MARIANNA, Angelo menyasszonya	Marija Volkova
TEKERINÉ, kerítőnő	} Anna Antonova
FRANCISKA, apáca	
BÍRÓ / BERNÁT, korhely rab	Viktor Dobronravov

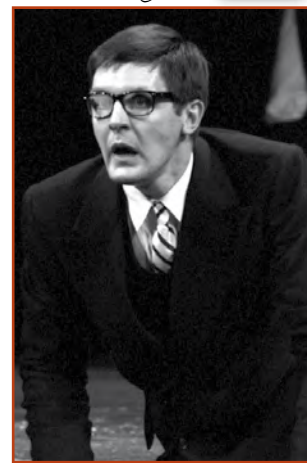
Díszlettervező: **Alekszandr Orlov**
Zeneszerző: **Fausztasz Latenasz**
Koreográfus: **Nyikolaj Reutov**
Világításterv: **Maja Savdatuasvili**

RENDEZŐ: **JURIJ BUTUSZOV**

Az orosz színházi kultúra mindig is a világ élvonalába tartozott. Gyulára most egy kiváló előadás érkezik Moszkvából, a Vahtangov Színházból, amely a híres utcán, az Arbaton található, nagy hagyományú színház. Itt készült az a Shakespeare előadás, a Szeget szeggel, amely tavaly a legnagyobb siker volt Londonban, a Globe Színházban megrendezett világfesztiválon. A The Guardian az év színházi eseményének választotta ezt az előadást Nagy-Britanniában. A darabot Jurij Butuszov rendezte, aki a középgeneráció legnevesebb színházi rendezőjének számít Oroszországban.

A moszkvai Vahtangov Színház előadása

Előadás: 2013. július 13., 20.30 órákor
Helyszín: Várszínház

A darab tartalma:

Vincentio, Bécs hercege mondván, hogy diplomáciai okokból sürgősen távoznia kell, hű és tiszta életű emberére, Angelóra bízva a várost. Ám a herceg barátjának öltözve visszatér, és megfigyeli, hogyan zajlik távollétében a város élete. Angelo nem bizonyul jó vezetőnek: a törvény teljes szigorával sújt le mindenkre, mérlegelés nélkül. Halálra ítéli Claudiót és szerelmét, Júliát, amiért még házasságuk előtt bűnbe estek egymással. Izabella, Claudio húga ezt megtudván könyörületért esedezik Angelo előtt, aki a lány szüzességét kéri cserébe bátyja életéért. Izabella felháborodva utasítja vissza ezt a kívánságot, de aztán az álház herceg segítségével sikerül mindent jóra fordítani...

Jurij Butuszovot, a rendezőt ebben a darabban nem a hatalom kérdése foglalkoztatja, hanem az emberi természet és a lélek ellentmondásai. Azt állítja, hogy a szereplőket egyetlen dolog motiválja: a szerelem. Shakespeare természetesen meghazudtolta volna önmagát, ha ebből a művéből éppen a szerelem, a csábítás vagy az intrika hiányozna. Ezek veszik rá ugyanis a szereplőket, hogy ostobaságokat és gátlástelket hajtsanak végre. A darab végig a komikum és a tragikum határán egyensúlyoz, de végül a jó befejezés mellett marad. Ebben az értelemben a Szeget szeggel egy kiegyensúlyozott és teljes mű, mivel a világa magában foglalja a jót és a rosszat, a sötétséget és a világosságot.

Shakespeare és Nádasdy Ádám

A költőként, nyelvész-ként is közismert *Nádasdy Ádám* korunk egyik legnagyobb Shakespeare-fordítója, nemrég jelent meg a harmadik (a Lear király, a Szentivánéji álom és a Hamlet fordítását tartalmazó) kötete, de a kortárs színházak által is az egyik legtöbbet foglalkoztatott Shakespeare-fordító. A Gyulai Várszínház Shakespeare Fesztiválján immár hagyománnyá vált, hogy egy Shakespeare-hez kötődő kortárs magyar író

Nádasdy Ádám

is vendégül látnak. Az est moderátora, Elek Tibor irodalomtörténész, a Bárka folyóirat főszerkesztője azonban, ahogy korábbi vendégeit, Esterházy Pétert, Szócs Gézát, Bereményi Gézát, Varró Dánielt, úgy bizonyára Nádasdy Ádámot sem csak Shakespeare-ről fogja kérdezni, a jeles költő és a magyar nyelv régi és aktuális kérdéseiről érdekesen írni és beszélni képes nyelvtudós is az est szereplője lesz.

Dr. Elek Tibor

Időpont: 2013. július 14., 18.00 óra
Helyszín: Kamaraterem

Szakmai filmvetítések

Shakespeare filmek és színházi előadások

A vetítések programja:

Július 8. 18.00 óra: **Szonettek** – A Berliner Ensemble előadása

(2009, rendező: **Robert Wilson**)

Július 9. 18.00 óra: **Hamlet** – angol film

(1969, rendező: **Tony Richardson**)

Július 10. 18.00 óra: **Makrancos hölgy** – angol film

(1967, rendező: **Franco Zeffirelli**)

Július 11. 18.00 óra: **Hamletmasina** – a Thália Theatre Hamburg előadása

(1986, rendező: **Robert Wilson**)

Július 12. 18.00 óra: **Shakespeare újra** (a Szentivánéji álom nyomán) – angol film

(2007, rendező: **Ed Fraiman**)

A belépés minden vetítésre díjtalan!
Helyszín: Kamaraterem

Nyári tábor középiskolásoknak

A Gyulai Várszínház nyári táborát szervez, Színház az egész világ címmel, július 8–15. között, olyan középiskolás diákoknak, akik szeretik az irodalmat, az angol nyelvet és érdeklődnek a színház iránt. A tábor a IX. Shakespeare Fesztivál keretében kerül megrendezésre. A részvétel ingyenes.

Shakespeare: Hamlet

Szereplők:

Hamlet **Rusznák András**
Claudius **Gáspár Tibor**
Gertrúd **Varjú Olga**
Ophelia **Lovas Rozi**
Polonius **Szegedi Dezső**
Laertes **Simon Zoltán**
Rosencrantz **Fandl Ferenc**
Guildenstern **Kokics Péter**

Látványtervező: **Berzsenyi Krisztina**

Világításterv: **Vida Zoltán**

Zene: **Palotai Zsolt**

Dramaturg: **Rácz Attila**

Ügyelő: **Együd Tünde**

Súgó: **Bíró Klára**

Rendezőasszisztens: **Pöltz Júlia**

RENDEZŐ: **KISS CSABA**

„A tragédia ott és akkor kezdődik, amikor Hamlet Wittenbergából, a gondolatok világából hazatér Helsingörbe, a cselekvés világába. A tiszta erkölcsű ember egy sereg fenevad közé kerül és fellázad a holtak iránt való tiszteletlenség, a múlt hamaros feledése, a kegyeletesség lábbal tapodása ellen, finom természete irtózva fordul el attól a lelketlenségtől és alacsonyyságtól, melyet az udvarban tapasztal.”

(Hevesi Sándor)

Csak szemet kellene hunynia, a trónt is megkapná előbb-utóbb. Az apját már úgysem támaszthatja fel. Erkölc, ugyan már! Illékony, talán nem is létező fogalom. Ezért felforgatni a dán királyi udvar életét, lemondani jólétről, kényelemről, szerelemről? Dánia nem börtön, csak ha annak látjuk.

És mégsem nyugszik. Mert a fájdalom elveszi az ember cselekvőképességét, az igazságtalanság tudata pedig megmérgezi az álmait. Nem maradhat megtorlatlanul az, ami az időt kikökkentette.

A hamleti probléma – az igazság és a büntetés viszonya – korunk egyik megkerülhetetlen alapkérdése. Mi a teendő a bűnössel, „ki bűnét bánni képtelen?”

A Miskolci Nemzeti Színház előadása

Előadás: 2013. július 14., 20.30 óra
Helyszín: Tószínpad

Caroll Vanwelden – ének / zongora,
Thomas Siffling – trombita,
Mini Schulz – nagybőgő
Meinhard Jenne – dob

„Általában amikor zenét írok, a megérzéseimre hallgatok. Ezért előveszem a régi Shakespeare könyvem, és leülök vele a zongorám mellé. Eleinte egyszerűen csak átlapozgatom az oldalakat, majd olyan szavakat keresek, amelyek inspirálnak engem. Rövid időn belül pedig létrejön egyik dallam a másik után. Ekképpen született meg közel két hét alatt az új albumon található tizenhat dal.”

Belgium nemcsak a finom csokoládé származási helye, hanem a karizmatikus énekesnő, zeneszerző és zongorista, Caroll Vanwelden hazája is. 2012-ben jelent meg az a CD, amelyen tizenhat Shakespeare-szonettet ad elő sajátos, egyedülálló stílusában, érzelmes dzsesszes feldolgozásban. Az album olyan jóra sikeredett, hogy Németországban az év lemezsikerének választották meg. A mély átéléssel előadott, érzelmes zenei program méltán váltotta ki a közönség és a zenei szaklapok kritikusainak az elismerését. Tehetségét és hangszínét sokan a híres kanadai énekesnőhöz, Diana Krallhoz hasonlították. Előadását olyan kiváló német zenészek kísérik mint Thomas Siffling (trombita), Markus Faller (dob) és a Mini Schulz (nagybőgő).

Caroll Shakespeare verssorait egy teljesen új dimenzióba emeli kellemes és egyéni hangjával, megteremtve ezzel a művekhez illő ideális hangulatot. A művésznő dalai sokszínűek, és az érzelmek igen széles spektrumán mozognak. Egyaránt megtalálhatóak az előadásban az élénk, dinamikus hangzású művek, a vidám, könnyed ritmusú énekek, valamint a lágy, nyugodtabb, melanholikusabb dallamvilágú alkotások is.

Előadás: 2013. július 15., 18.00 óra
Helyszín: Múzeum-udvar

Többszörös Edinburgh-i fesztiváldíjas, rendhagyó előadás mozgással, dallal, szöveggel, zenével

Lear dalai

Szereplők:

**Anna Zubrzycki, Monika Dryl, Emma Bonnici,
Julianna Bloodgood, Katarzyna Kapela,
Gabriel Gawin, Rafal Habel, Paolo Garghentino,
Lukasz Wójcik, Kacper Kuszewski, Maciej Rychly**

Zeneszerzők: **Jean-Claude Acquaviva és Maciej Rychly**

RENDEZŐ: **GRZEGORZ BRAL**

mellett a zenének, az éneknek, a ritmusnak. Mélyen átélt előadásmódjuk nagy hatással van a nézőkre. Gyulán a Lear dalai című produkciójukat mutatják be, amely Shakespeare drámáján alapul. A produkció premierje 2012 nyarán Edinburghban volt, ahol ezzel három fontos díjat is elnyertek.

A Lear dalai című előadás egy olyan drámai cslekményt jelenít meg, amely rávilágít arra, hogy hogyan működnek Shakespeare tragédiájában a világ láthatatlan energiái. Az együttes tagjai úgy döntöttek, hogy a Lear király fontos jeleit a gesztusok, a szavak és a zene segítségével mutatják be. Így maga a dal fogja kifejezni a karakterek jellemét, kapcsolataikat és az eseményeket is.

Nagy nemzetközi sikert ért el az utóbbi években az a lengyel–angol társulat, amely egyedi hangvételével meghódította a fesztiválok közönségét. A Song Of The Goat Theatre társulatot 1996-ban alapította Grzegorz Bral rendező és Anna Zubryczki színésznő. Évek alatt elérték, hogy a színház Európa egyik leginnovatívabb társulata lett. Előadásai-ban nagyon fontos szerepe van a különleges színészi játék

A Song Of The Goat Theatre (GB-PL) előadása

**Előadás: 2013. július 15., 20.30 óra
Helyszín: Kamaraterem**

VI. Irodalmi Humorfesztivál

„A humor van a legmélyebben. A humor a maya utolsó fátyla. A legszebb fátyol. Az utolsó valóság. A humor alatt már csak a semmi van.” (Hamvas Béla)

A Gyulai Várszínház ebben az évben hatodik alkalommal rendezi meg az Irodalmi Humorfesztivált. Ezen az eseményen kortárs magyar írók és költők olvassák fel saját humoros szépirodalmi írásaikat.

Nádasdy Ádám

Nagy Koppány Zsolt

Farkas Wellmann Éva

Lackfi János

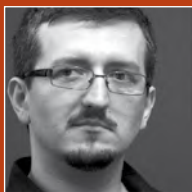
Szabó T. Anna

Grecsó Krisztián

Muszka Sándor

Székely Csaba

Tarján Tamás

Végh Attila

Podmaniczky Szilárd

Egressy Zoltán

A Gyulai Várszínházban két évente megrendezett Irodalmi Humorfesztivál a nagy nyilvánosság előtt zajló nyári szépirodalmi programok egyik legrangosabbika. Szép példája a tartalmas, igényes szórakoztatásnak, nevetetésnek, nem véletlen az eddigi fesztiválok nagy közönségsikere. A kortárs magyar irodalom élvonalát képviselő költők, írók (hazaiak és határon túliak) maguk adják elő, olvassák föl az erre az alkalomra írott, még publikálatlan (de a Bárka című folyóirat aktuális évi 5. számában nyomtatásban is

olvasható) humoros verseiket, prózáikat. Az est szerkesztője-rendezője, **Elek Tibor** ezúttal is úgy állította össze a programot, hogy írószereplők között idén is lesznek nagy visszatérők, a közönség tetszését már többször és méltán leartató alkotók, de új arcok és hangok is. A mindig felkészült műsorvezető, **Tarján Tamás** szellemes összekötő szövegei, a zenei közreműködő, ezúttal **Szabó Dániel** Los Angelesben élő jazz-zongoraművész játéka nemcsak színesítik a programot, de emelik is az est fényét.

Az est szerkesztője-rendezője: **Elek Tibor** Műsorvezető: **Tarján Tamás** Zongorán közreműködik: **Szabó Dániel**

Előadás: 2013. július 16., 20.30 órákor
Helyszín: Várszínház

Erkel Ferenc: Hunyadi László

V. László, magyar király **Bardon Tony**
 Cillei Ulrik, kormányzó **Szilágyi János**
 Szilágyi Erzsébet **Bazsinka Zsuzsanna**
 Hunyadi László **Pataki Adorján**
 Hunyadi Mátyás **Covacinschi Yolanda**
 Gara Miklós, nádor **Sándor Árpád**
 Gara Mária **Vigh Ibolya**
 Rozgonyi **Ádám János**
 Udvarhölgy **Egyed Apollónia**

Szövegkönyv: **Egressy Béni**

Díszlettervező: **Silviu Bogdan**

Jelmeztervező: **H. Roşescu Lya**

Koreográfus: **Szaboray Zoltán**

Karigazgató: **Kulcsár Szabolcs**

Hangversenymester: **Barabás Sándor, Ferenczi Endre**

Korrepetitor: **Incze G. Katalin, Nagy Ibolya**

Sógó: **Tatár Gizella**

Ügyelő: **Venczel Péter**

Vezényel: **Horváth József,**

RENDEZŐ: **GOMBÁR ANNAMÁRIA**

A Kolozsvári Magyar Opera előadása

Előadás: 2013. július 17., 20.30 órákor
Helyszín: Tószínpad (Esőnap: július 18.)

A Hunyadi László nem az első magyar opera, de az első olyan magyar opera, amely bemutatója (1844) óta megszakítás nélkül máig a hazai repertoár becses és népszerű darabja. Erkel Ferenc és Egressy Béni dalművében a reformkori közönség rögtön a szívébe zárta a Hunyadiak korát megidéző operát, és azonosult azzal a lelkes nézettel, miszerint a Hunyadi László az „első talpkő, amelyre a magyar zenedicsőség Walhallája majdan felépül.” A hazai történelem és a nemzeti jellegűnek elfogadott zene sikeres párosítása hamar maga is a történelem részévé vált, hisz 1848. március 15-e ünnepi estéjén a Nemzeti Színház színpadán felhangzott az azóta is többször önálló életre kélő kóruszám, a Meghalt a cselszövő.

Az olasz, francia és magyaros (verbunkos) elemeket szerencsésen vegyítő romantikus opera a Nyitánytól a Palotásig, vagy épp az Anne de La Grange számára komponált bravúráriáig csupa meghittén ismerős és felvillanyozó pillanat a magyar operaközönség számára. Míg a külföldi nézőnek mindez egyetlen nagy és izgalmas felfedezés lehet: bepillantás a magyar romantika világába, operaházi találkozás kulturális identitásunk egyik alpművével.

Ennek az operaelőadásnak a bemutatója 1991-ben a Gyulai Várszínházban volt a Állami Magyar Opera (Kolozsvár) vendégjátékában.

50 ÉVAD A GYULAI VÁRSZÍNHÁZBAN - kiállítás

A kiállítás igyekszik átfogó képet adni a Gyulai Várszínház történetéről, képek, plakátok, dokumentumok segítségével a kronológiát követve.

A kiállítás rendezője: **Gyarmati Gabriella**

Kiállítás megnyitó: 2013. július 19., 16.00 órákor

Helyszín: Kövizig Tájvízház (Városház u. 25.)

Megtekinthető: augusztus 10-ig, naponta 14-től 22 óráig

A GYULAI VÁRSZÍNHÁZ ELŐADÁSAI - kiállítás

Borsos Tibor, erdélyi képzőművész, tanár, 1998 óta készít plaketteket a Gyulai Várszínház előadásaihoz, bemutatóihoz, amelyeket a résztvevő művészek kapnak meg emléke. Ezekből a plakettekből láthatnak ezen a kiállításon egy válogatott anyagot.

Kiállítás megnyitó: 2013. július 19., 17.30 órákor

Helyszín: Kamaraterem

Megtekinthető: augusztus 10-ig

Carmina Burana – táncjáték

Táncosok:

Lány: **Szarvas Krisztina**

Fiú: **Horváth M. Gergő**

Halál: **Juronicus Tamás**

Palman Kitti; Czár Gergely; Csetényi Vencel; Fehér Laura; Finta Gábor; Hajszán Kitti; Hortobágyi Brigitta; Kiss Róbert; Májér Gábor; Markovics Ágnes; Tarnavölgyi Zoltán; Tóth Andrea; Zsádon Flóra

Zene: **Carl Orff**

Díszlet-jelmez: **Molnár Zsuzsa** – Világítás: **Stadler Ferenc**

Balettigazgató: **Pataki András** – Koreográfia: **Juronicus Tamás**

A markánsan egyedi művészi arculatformálásában kitüntetett szerepet vállal Juronicus Tamás. Kiemelt feladatának tartja a táncosok folyamatos képzését és a repertoár gazdagítását. A kortárs, modern tánctechnikák befogadására és egyénítésére való készség, a művészi kifejezés technikai biztonságon alapuló magas színvonala teszi lehetővé, hogy ez a repertoár rendkívül sokszínű, mégis összetéveszthetetlen. A művészi arcél jellemző vonásai közül kiemelendő az előadói stílus sokféle hatáselemből összeálló egyedisége. Előadásai meghatározó jellemzője a színpad törvényeinek tisztelete, a szó valódi értelmében értett – a látvány erejét-hatását fokozó – teatrális eszközök használata.

Előadás: 2013. július 19., 20.30 óra
Helyszín: Tószínpad

„Egy civilizáció romjain tengődő, életben maradásáért küzdő, emberszerű barbár közösség rituálékkal teli életébe pillantunk be, akik félelmeikkel harcolva, ösztöneik által vezérelve próbálják átvészelni, amit a Sors rájuk ró. A Sors, ami néha jót, örömet, szerelmet, máskor bánatot, halált hoz számukra. Egy lány, kinek eleve rövid élet adatott, egy pillanatra boldognak érezheti magát, a szerelem minden rosszat elfeledtető érzése elhiteti vele, hogy az élet más, szebb is lehet. De Fortuna csalfa és kegyetlen, nem törődik a pillanat szépségével. A csalódások, örömök, félelmek megélésével mindannyian egyre többet tudnak meg önmagukról, sorsukról, lehetőségeikről – emberi mivoltukról.”

(Juronicus Tamás)

Szegedi Kortárs Balett

A komolyzenei repertoárból, többek között Csajkovszkij, Sztravinszkij, Bartók, Orff, Eötvös műveire készült táncszínházi darabok mellett zenei montázsokra komponált koreográfiák alkotják az együttes sokszínű repertoárját. Juronicus Tamás vezetőkoreográfus mellett több élvonalbeli európai koreográfus alkotott modern táncműveket az együttes számára. A társulat 1993-ban vette fel a Szegedi Kortárs Balett nevet, s akkor lett az újjáalakult együttes művészeti vezetője Juronicus Tamás, igazgatója pedig Pataki András. A Szegedi Kortárs Balett 2000 óta önálló együttesként működik kiemelten közhasznú alapítványi formában. Hazai sikerei mellett számos külföldi fellépés alkalmával nyerte el a közönség és a szakma elismerését.

XXII. Gyulai Vár Jazz Fesztivál – Várszínpad: 2013. július 20., 19.00 óra

A július 20-i XXII. Gyulai Vár Jazz Fesztivál programja az idén is különlegesnek ígérkezik.

MILES SMILES

Joey DeFrancesco –

Hammond-orgona

Wallace Roney – trombita

Alphonse Mouzon – dob

Larry Coryell – gitár

Ralphe Armstrong – basszus gitár

A fesztivál sztárzenekara az USA-ból érkezik. **Miles Davis** a jazztörténet legnagyobb alakja volt, az ő zenéje hallható Gyulán az egykori zenésztársaiból alakult szupergrouptól **Miles Smiles** címen. Az együttes tagjai: **Joey DeFrancesco**, aki tíz éve a Hammond-orgona királya. Joey zenészcsaládból származik, négyévesen kezdett orgonálni, tízévesen már világhírű jazz-zenészekkel játszott a Band of Philadelphia zenekarban. 17 évesen jelent meg első lemeze, és ekkor hívta Miles

Davis a zenekarába, hogy menjen velük egy európai turnéra. Davis hatására megtanult trombitán is játszani. 22 éves volt, amikor John McLaughlin meghívta a Free Spirits együttesébe. Saját triójával beutazta a világot, rengeteg nagy zenésszel játszott együtt és készített felvételeket. Grammy-díjra több lemezét is jelölték. 2002 óta minden évben az orgona legjobb zenészenek választották a kritikusok és a zenerajongók. **Wallace Roney** trombitás, aki Miles Davis egyetlen tanítványa volt; 16 éves kora óta játszik a legnagyobb zenészek zenekaraiban Art Blakeytól Herbie Hancockig. Megszerezte tanulmányai során a Jazz Masters címet. Davis 1983 óta tanította és mentorálta Roneyt, miután megismerte a köszöntésére alakult zenekar tagjaként a Carnegie Hallban. 1991-ben a legendás Montreaux-i koncerten Davis maga mellé hívta trombitálni, amit mással soha nem tett meg. Davis halála után Roney megalapította a mester előtt tisztelgő Miles Tribute zenekart. Gyulára is egy ilyen együttesel érkezik. **Alphonse Mouzon**, a világ egyik legjobb fúziós dobosa, a Weather Report korábbi tagja, aki az első lemezükön dobolt. Mouzon nemcsak képzett zenész, de tanult drámaelméletet és gyógyszerészetet is. New Yorkban alakítja meg első jazz együttesét. Játszott McCoy Taynerrel is, ezután egy évig a Weather Report tagja lett. Ezt követően a Blue Note szolista. Több mint száz lemezen hallható egyedi játéka. 1973–75 között a híres Eleventh House együttes tagja Larry Coryell zenekarában. Játszott többek mellett Jeff Backkel, Eric Claptonnal, Santanával, Robert Planttel is. Miles Davis Dingo című filmzenei lemezén dobolt 1991-ben. **Larry Coryell**, aki már járt Gyulán, a 70-es évektől a jazz-rock gitározás egyik legnagyobb alakja Texasban született, ott kezdte zenei tanulmányait is. 1965-ben

ment New Yorkba, ahol Chico Hamilton együttesében Szabó Gábort váltotta, aki azóta is az egyik gitáros példaképe. 1979-ben alapította meg az akusztikus gitártriót John McLaughlinnal és Paco de Lucíával, akikkel példátlan sikereket értek el az egész világon. 1970-ben drogproblémák miatt itt Al Di Meola váltotta fel. Aztán meggyógyult, és azóta is töretlen a karrierje, saját zenekarával és vendégzólistaként járja a világot. Több kritikus az egyik legmeghatározóbb jazz gitárosának tartja. A basszusgitáros **Ralphe Armstrong**, aki a legendás Mahavishnu Orchestra tagjaként szerzett hírnevet. 17 éves volt, amikor John McLaughlin elhívta egy turnéra. A másik jelölt Jaco Pastorius volt... Három évig játszott a zenekarban, három lemezt vettek fel vele, az első a legendás Apocalypse volt. Majd húsz év múlva ismét összeállt egy trió McLaughlinnal és Narada Michael Waldennel, „ott folytattuk, ahol 20 éve abbahagytuk” – mondta erről Armstrong. Ezután több neves zenész együttesében játszott. Később a Gibson gitárcég szolista lett és tanított. A **Miles Smiles** együttes Miles Davis egykori sikerszámaiból állította össze műsorát tisztelegve a mester emlékének és egyúttal bemutatva a tagok zenei talentumát.

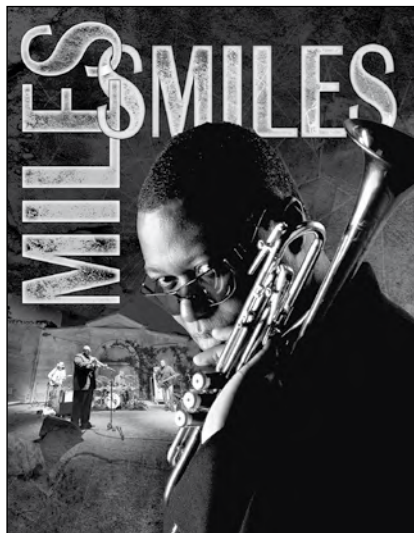
BINDER KÁROLY TRIÓ

Binder Károly – zongora

Fonay Tibor – nagybőgő

Benkő Ákos – dob

Fellép a fesztiválon az egyik legkiválóbb magyar zongorista, **Binder Károly** a triójával, amelyben **Fonay Tibor** nagybőgőzik, **Benkő Ákos** dobol. A hetvenes évek végén, nyolcvanas évek elején működő legendás Binder Quartett (Binder Károly, Dresch Mihály, Benkő

XXII. Gyulai Vár Jazz Fesztivál – Várszínpad: 2013. július 20., 19.00 óra

VÖRÖS JANKA E-SERIES

Vörös Janka – ének
Mits Márton – szaxofon
Fövényi Máté – gitár
Bögöthy Ádám – bőgő
Potesz Balázs – dob

Róbert, Baló István) az akkori magyar jazz-muzsika egyik legeredetibb és meghatározó formációja volt. Binder Károly a zenekar felbomlása után mint zeneszerző és előadóművész, számtalan nemzetközi és itthoni fesztivál, koncert rendszeres fellépője, jelentős sikerekkel a háta mögött. (A kalisi Nemzetközi Zongora verseny győztese, Erkel Ferenc-díj, az Év jazz lemeze, a legjobb szólista, a Magyar Rádió Jazz versenyének győztese... stb). 46 szerzői lemez után ismét zenekart alapított. Állandó partnerével, Borbély Mihállyal, akivel a londoni jazz fesztiválon kimagasló sikert elérvén több lemezt készítve, számtalan koncert és fesztivál fellépés után egy filharmóniai turné alkalmával, 2012 tavaszán két kítűnő fiatal muzsikussal bővítették ki a duó formációjukat. Benkő Ákos dobossal, aki tavaly óta a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Jazz Tanszékének dob tanára és Fonay Tibor basszusgitáros, bőgőssel, aki az idén diplomázott az egyetem jazz bőgő és basszusgitár szakán, idén májusban pedig megnyerte az Orszáczky Jackie Basszusgitár Tehetséggutató versenyt. Gyulán a trió formációban szereplő zenekar Binder Károly kompozícióit tűzte repertoárra, mely darabok, izgalmas és eredeti zenei világba engedik beavatni a hallgatót.

A Maloschik Róbert (Bartók Rádió ex-jazz főszerkesztő, www.jazzma.hu) által „extraklasszis tehetségnek” nevezett fiatal énekesnő, **Vörös Janka** új formációjával a jazz, soul és blues elektronikus hangszerelésével és megszólaltatásával kísérletezik. A saját szerzemények mellett például Jill Scott, Erykah Badu, Aretha Franklin dalai is felcsendülnek koncertjeiken. Céljuk egy itthon kevésbé ismert műfaj, az electro-jazz népszerűsítése saját zenei nyelvezetükre formálva. A fiatal jazz énekesnő korábban megnyerte az I. Országos Jazzversenyt. Első lemezüket 2013 nyarán rögzítik, melyhez ízelítőt a Magyar Jazz Ünnepeken adtak először teltházassal koncert keretében. Ezzel az új lemez programjával érkeznek Gyulára is.

GYULAI BIG BAND Zenekarvezető: Kepenyés Pál

A fesztiválon ismét játszik az újjáalakult, mindig nagyszerű **Gyulai Big Band Kepenyés Pál** vezetésével. A zenekar 1998-ban alakult meg Gyulai Ifjúsági Big Band néven, amely az Erkel Ferenc Zeneiskola keretében működött Kepenyés Pál vezetésével. Az évek során az együttes tagjai elhagyták az iskola falait, de a zenekar együtt maradt. Folyamatos megújulások után ez a jelenlegi formáció 2013-ban állt össze. A Gyulai Big Band most új műsorral jelentkezik a fesztiválon, igazi jazz big band hangzással. 2006-ban a budapesti nagyzenekari fesztiválon a Big Band A kategóriás minősítést nyert el. A zenekar sok sikeres magyarországi és külföldi fellépést tudhat maga mögött. A zenekar egyre bővülő repertoárjának fő irányvonala a dinamikus hangzás és az átütő erejű megszólalás.

VIII. Vár Blues Fesztivál — Várszínpad: 2013. július 21-én 19.00 órakor

Július 21-én a gyulai várszínpadon megrendezett VIII. Vár Blues Fesztiválon neves külföldi és hazai muzsikuskoknak tapsolhatnak.

ERIC GUITAR DAVIS (USA)

és a

LUCA GIORDANO BAND (I)

Eric Guitar Davis – gitár, ének

Luca Giordano – gitár, ének

Valter Cerasani – basszusgitár

Patricio Ginoble – billentyűs hangszerek

Alessandro Svampa – dob

Chicagóból érkezik a fesztivál sztárfellépője, a gitárvirtuóz **Eric „Guitar” Davis**, aki nem csak a hangszere mestere, de kiválóan énekel is. Az édesapja nyomdokain dobosnak induló Davis húszéves korában váltott gitárra, amit hamarosan meszteri módon kezelt. Chicagóban a legnevesebb blues klubok kedvelt fellépője, az új blues generáció egyik legismertebb muzsikusa, koncertezett az egész USA-ban, számtalan nagy öreg blues zenésszel játszott együtt, Európában is több koncertturnén vett részt.

Eric Guitar Davis

Érzelemgazdag, dinamikus előadásmódja mindenütt magával ragadja a közönséget. Egy brit zenei szaklap a Kis Buddy Guynak nevezte, mások a jövő nagy blues egyénisége címmel illették. Gyulai koncertjén az Olaszországból érkező **Luca Giordano Band** kíséri, akik a legjobb itáliai blues zenekarnak számítanak. Luca Giordano gitáros, énekes 2008-óta dolgozik együtt Davis-szel, számtalan koncertet adtak együtt Európában és az USA-ban.

Muddy Shoes

MUDDY SHOES

Fekete Jenő – ének, gitár

Nagy Szabolcs – zongora, vokál

Pengő Csaba – basszusgitár, vokál

Mezőfi „Fifi” István – dob, vokál

A zenekart Fekete Jenő, a Palermo Boogie Gang gitáros-énekes frontembere és a blues-berkekben ekkor már jól ismert Nagy Szabolcs alapította 1996-ban. A duóhoz csatlakozott Mezőfi „Fifi” István a doboknál szintén a PBG-ből és Pengő Csaba nagybőgőn. Az első lemez (The Real Shuffling Hungarians) is ebben az évben készült el. A Muddy Shoes itthon és külföldön egyaránt sok koncertet adott, Európa számos országában megfordult. Olyan blues nagyságokat is kísért a zenekar mint Louisiana Red, vagy a Grammy-díjas Sugar Blue. A második lemez 2004-ben „Cool” címmel jelent meg. A zenekar a blues műfajában igen tág keretek között mozog. A XX. század elejének akusztikus világától, a nagyvárosi blueson át egészen a modern, saját szerzeményekig.

VIII. Vár Blues Fesztivál – Várszínpad: 2013. július 21-én 19.00 órakor

SONNY AND HIS WILD COWES

Sonny – gitár, ének
K. C. Brown – szájharmonika
Crazy Benny – zongora
Gordon Taylor – nagybőgő
Little Tommy – dob

Long Tall Sonny (Sopron, 1983), azaz Mr. Rhythm-and-blues Európa legfigyelemreméltóbb autentikus rhythm-and-blues énekese, gitárosa, aki a műfaj eredeti, '40-es, '50-es évekbeli formáját népszerűsíti. 1998 óta játszik színpadon, eleinte egyedül lépett föl, akusztikus country-blues műsorral, majd számtalan formációval dolgozott együtt. Az évek során Sonny az ország szinte összes blues-zenészevel koncertezett. Közben 2000-től négy éven keresztül Charming Marty szájharmonikással adtak nagyszerű koncerteket, utóbbival már inkább rhythm-and-blues-t nyomtak, elektromos hangszerekkel, és ez a duó

Long Tall Sonny

határozta meg Sonny útját az elkövetkező években. 2002-ben alakult saját zenekara Sonny and his Wild Cows néven, szintén Charming Martyval, valamint Vince Huber gitárossal és Buddy Benkey nagybőgőssel. Igazi eredeti rhythm-and-blues zenét játszó csapat, akik szinte mindenféle zenei stílusban otthonosan mozognak, ami a '40-es, '50-es évek Amerikájának csodálatos zenei ka-

valkádájában létezett: blues, rhythm-and-blues, rock and roll, rock-a-billy, country-and-western és folytathatnánk. 2008-ban végre megjelent Sonny and his Wild Cows első lemeze Mr. Rhythm-and-Blues címmel.

Borsodi Blue Trió

BORSODI BLUE TRIÓ

Borsodi László – gitár, ének
Pfeff Márton – basszusgitár
Tímár Tamás – dobok

Békés megyei zenészek alkotják a Borsodi Blue Trió zenekart. Több mint egy évtizede játszanak együtt és különböző formációkban. Mindhárman kitűnő zenészek. A zenekart így méltatta Little G. Weevil magyar gitáros, aki 2013-ban egy amerikai blues versenyen lett az első helyezett: „...Őszinte véleményem, hogy a Borsodi Blue jelenleg Magyarország legjobb Rhythm and Blues zenekara. Régen nem láttam a nemzetközi szintre is ennyire megérett produkciót. A zenekar minden tagja mestere a saját hangszerének...”

Little G. Weevil 2013 International Blues Challenge (USA) solo winner, Best guitarist.

Csacsifogat – bábjáték

Előadják: Berta János és Czumbil Örs

Rendező: Csortán Zsóka

Móricz Zsigmond, Zelk Zoltán, Kányádi Sándor, Weöres Sándor verseiből, verses meséiből összeállított műsor - Futrobog a kicsi kocsi...,

A kismalac és a farkasok, A három nyúl –, melynek összekötő szövege Szóts Orsi tollából származik.

A természetes anyagokból készült bábok és díszlet teszi érdekessé ezt a meseválogatást, amelyet Berta János és Czumbil Örs vidám, mókás, kifigurázó előadásmódja még különlegesebbé tesz.

A békéscsabai Napsugár Bábszínház előadása

Előadás: 2013. július 19., 18.00 órákor
Helyszín: Vár mellett

Greifenstein János: A kiskakas gyémánt félkrajcárja kis mesejáték

Szereplők

Gazdasszony **Komáromi Anett**
Török Császár **Czitor Attila**
Kiskakas **Vadász Gábor**
Virágok, Kertészek, Katonák, Vízmerítők,
Tűzörzök, Mézcsorgatók: **Burány Árpád/Nagy Róbert,**
Szepsi Szilárd, Széplaki Bence szh.,
Ferencz Dorottya/Gábor Anita szh.,
Litauszki Enikő, Gedő Ágota szh.

Díszlet-jelmeztervező: Egyed Zoltán

Koreográfus: Kerekes Judit

Zenei vezető: Greifenstein János

Rendezőasszisztens: Czitor Attila

RENDEZŐ: GREIFENSTEIN JÁNOS

Arany László népmese-gyűjteményének legismertebb – és talán legnépszerűbb – darabja A kiskakas gyémánt félkrajcárja. Ebben a mesében a gazdagság ütközik meg a szegénységgel, a birodalom a magányos hőssel, a féktelen mohóság az igazságérzettel. A varázslatos elemekkel átszőtt történetben a szemétdombon kapirgáló egyszerű kiskakasból igazi meghaló-feltámadó hős lesz. Ez a történet nagyszerű alapanyag a drámai feldolgozáshoz, szinte színpadra kívánczik, és emellett kiváló alapot ad a nevelői munkához is. Olyan kérdésekkel foglalkozik, amelyek izgalmasak és fontosak a gyerekek számára.

A Békéscsabai Jókai Színház előadása

Bemutató: 2012. július 22., 18.00 órákor
Helyszín: Várszínház (Esőnap: július 23.)

Petőfi Sándor:

A helység kalapácsa gyermekelőadás

Előadják:

Gál Tamás és Bodonyi András

Fejenagy kovácsmester, templomi bezáratása után, a lágyszívű kántor szerelemfáltésből adódó elagyabugyálásáért kalodába csukatik, de a mi jókedvünk szabadon szárnyal a fergeteges élmény után.

Az előadást a közönséggel való állandó kommunikáció, a sokszor improvizációnak tűnő stílusgyakorlat és interaktív játékmód teszi fergeteges komédiává, ezt színesíti Bodonyi András zenéje, mely igazi, korabeli hangulatot varázsol a színpadra. A produkció Petőfi páratlan humorával, groteszk elemekkel fűszerezve tárja eléink e különös világot. Gál Tamás fantasztikus kontaktusteremtő, varázslóként vonzza a figyelő tekinteteket.

A Csavar Színház (SLO) előadása

Előadás: 2013. július 24., 18.00 órákor
Helyszín: Várszínház

Arany János:

A nagyidai cigányok gyermekelőadás

Előadják:

Gál Tamás és Bodonyi András

A magyar katonák már nem bírván tartani Nagyida várát, a helyi cigányságra bízzák, hogy védjék, míg ők élelmet szerezvén vissza nem térnek. Csóri vajda azonban túljár mind a magyarok mind a labancok eszén, s megteremti „Cigányországot”.

Egy különleges, játékos, fergeteges humorú, interaktív, játékos, tiszta művészi alkotás Gál Tamás és Bodonyi András előadásában a magyar nyelv szépségét és finomságát hangsúlyozó író, Arany János művét, a Nagyidai cigányokat láthatják, élvezhetik, ha időt szánnak rá. A produkció a gyerekeket gondolkodásra készítve játékosan úgy került színre, hogy a történetben szereplő alakok szinte megjelennek előttünk a színpadon. A felnőtt közönség külön hálás lehet, hiszen az előadást átszövő báj és humor mellett újra gyermeknek érezheti magát. A produkcióból humánum, alázat, tehetség árad, és aki részese lehet, hamisítatlan színházi élménnyel gazdagodhat.

A Csavar Színház (SLO) előadása

Előadás: 2013. július 25., 18.00 órákor
Helyszín: Várszínház

Gyermekelőadás

Az aranyszörű bárány

– mesejáték

Játékmesterek:
BENEDEK GYULA,
ZANOTTA VERONIKA

Zene: FÖLDI LEHEL

Vajon kinek sikerül megnevettenie a kis királykisasszonyt? Az ismert népmesét gyermekekkel közösen adják elő, akik jelmezeket öltenek, és két színésszel és egy zenészszel élük át a kis juhászlegény történetét. Az interaktív játék során a gyerekekkel közösen születik meg a produkció.

A történetet a színészek kezdik el, és lassan minden gyerek részese lesz az előadásnak. Megelevenedik a királyi udvar, megjelennek a cirkuszosok, de senkinek sem sikerül megnevettenie a királylányt...

A Magyar Népmese Színház terve a magyar népmese irodalom legértékesebb gyöngyszemeinek a feldolgozása.

A munka során kiemelt fontosságot kap a mesék képi megjelenítése, ezért magas művészi színvonalat képviselő tervezőkkel dolgoznak. Fontos szempont továbbá a hagyományok bemutatása is. A mesejátékok zenei világát élő kísérettel biztosítják, autentikus hangszerekkel.

A Magyar Népmese Színház előadása

Előadás: 2013. augusztus 2., 18.00 órákor
Helyszín: Vár mellett

Gyalai Várszínház **2013**

Lúdas Matyi

– zenés bábelőadás

Előadják:

BORSI BEÁTA,
ILLÉS EDIT,
NAGY GÁBOR

Itt, nem messze, Döbrögen történt, amit elhozunk most ide, a Vár tövibe. Nem is olyan régi történet ez a Nagypám a Nagypjától hallotta, aki jó barátja volt ennek a Lúdas Matyinak.

Az egész úgy kezdődött, hogy volt egyszer, egy szegény özvegyasszony. De szegényt úgy megszorongatta a nélkülözés, hogy úgy döntött, eladja a pipéket, hogy kenyérkét tudjon venni a péktől. El is küldte hát az egy szem fiát, a Lúdas Matyit a döbrögi vásárba. Gondolta, hiszen már legénysorba van a Matyi, ideje, hogy kipróbálja magát a vásárba. No, el is indult a Matyi, de nem ment ám egyedül, mert vele volt a legjobb barátja, a Gazsi lúd. S ahogy így mendegéltek, hát nem össze találkoztak a Döbrögi Zsigmond őfőméltóságával, aki menten elszedte Lúdas Matyitól a pipéket, de még fizetségként le is húzta a tíz körméről szegény Matyit. Hüppögött szegény, de nagyobb volt a dühe, mint a szomorúsága! Megígérte Döbröginek, hogy háromszor veri vissza a huszonöt botütést...

Gyere el, és nézd meg, be tudja-e tartani az ígérteit Lúdas Matyi!

A Fabatka Bábszínház előadása

Előadás: 2013. augusztus 9., 18.00 órákor
Helyszín: Vár mellett

L'art pour L'art Társulat – Piroska, a farkas

Szereplők

**DOLÁK-SALY RÓBERT
LAÁR ANDRÁS
PETHŐ ZSOLT
SZÁSZI MÓNI**

A L'art pour L'art Társulat előadása

**Előadás: július 24., 20.30 órákor
Helyszín: Tószínpad**

A L'art pour L'art Társulat a „Piroska, a farkas” című színházi esttel várja azon népeket, akik kedvelik a hazai abszurd humort. Már a cím is elárulja, hogy nem minden-napi szórakozás várja azokat, akik megtekintik a társulat 14. színházi estjét.

Szuperlatívuszok és egekbe magasztalás helyett (amik persze indokoltak lennének), szerényen megemlítjük, hogy énekel a darabban egy tehén, akit a mezőn felejtettek, elő-kerülnek a legendás osztályfőnöki óra tanulóinak szülei egy szülői értekezleten, és végre együtt szerepelnek a színpadon a már-már világhírűnek számító Besenyő család tagjai, sok-sok év után először. A társulat jó szokásához híven csak újdonsággal szolgál ezen az estjén is. Új dalok, új vetítések, új jelenetek a rég megszokott, toronymagas színvonalon. Hát, jöjjenek, Kedves Érdeklődők, és kapaszkodjanak fel velünk az izgalmas szellemi csúcokra, ahol Piroska, a farkas is velünk viháncol örömeiben, amíg le nem lövik.

Mindenkit szeretettel vár Piroska, a farkas és a Társulat tagjai megannyi szerepben, például a bádogember, a gyáva oroszlán, a madárijesztő és Dorothy páncéljába, szőrébe, kabátjába és bőrébe bújva.

Madách Imre: Az ember tragédiája

Szereplők:

Ádám Varga József
Éva Vass Magdolna
Lucifer Trill Zsolt

**Szűcs Nelli, Tóth László, Kristán Attila,
Rácz József, Ivaskovics Viktor, Kacsur Andrea,
Kacsur András, Gál Natália, Béres Ildikó,
Tarpai Viktória, Sótér István, Orosz Ibolya,
Orosz Melinda, Krémer Sándor, Szabó Imre,
Ferenci Attila, Domáreckájá Júlia**

Díszlet, jelmez: **Olekszandr Belozub**

RENDEZŐ: **VIDNYÁNSZKY ATTILA**

Vidnyánszky Attila tíz évvel ezelőtti Tragédia rendezésének középpontjában Ádám harmadik színben elhangzó, önmagához intézett kérdése áll:

*„Oh, e zűr között
Hová lesz énem zárt egyénisége,
Mivé leszesz testem, melyben szilárd
Eszköz gyanánt oly dőréen megbízám
Nagy terveimben és nagy vágyaimban?
Oh, miért lökém el
Magamtól azt a gondviseletet,
Mit ösztönöm sejtett, de nem becsült,
S tudásom óhajt oh de hasztalan.”*

A mostani előadás kiindulópontja is ez lesz: ábrándozás a Paradicsomról, amelyből kiűztünk, amelyre már csak homályosan emlékszünk. Mi az, amiben mégis eltér a mára

A Beregszászi Illyés Gyula Magyar Nemzeti Színház előadása

Előadás: 2013. július 29., 20.30 órákor

Helyszín: Vár mellett

Esőnap: 2013. július 30., 20.30 órákor

felújított beregszászi előadás a korábbtitól? A történeti színek sokkal szabadabban kezeltek, a mából látottan szürreális montázsként kerülnek elénk - jelszerűen, szimbólumokon keresztül megfogalmazva. Vagyis nem a mesélésen van a hangsúly, hanem az egész történeti folyamatot, a történeti színeket egyben, nem jelenetekre tagoltan láthatjuk. Sokkal inkább a gesztusok, a metaforák szintjén megszólaltatva, a szövegből pedig úgyszólván csak a legsűrűbb gondolati megfogalmazások maradnak. Mindeközben alapvetően hű az előadás a madáchi történetvezetéshez és szellemiséghez, hiszen azokat a gondolatokat, érzéseket, amelyeket a szerző egy-egy történelmi kor kapcsán megfogalmaz, a rendező nem értelmezte át. Vidnyánszky Attila az eredeti előadás alapötletét máig érvényesnek érzi: egy villanykörte, amelyet az előadás elején becsavar az Úr egy üres foglalatba, „be van fejezve a nagy mű”, felgyullad a lámpa fénye, és megvilágítja azt a hatalmas tekercset, amelyen rögzítve van, ahol játszódik a történelem. Fényt kap a tekercs, és a játékosok tekerni kezdik.

„A jelen világalápotban a földi lét valóban válságba került. A Tragédia hőseinek, az Úrnak, Lucifernek, Ádámnak és Évának is ebben a teljesen új viszonylatrendszerben kell megszólalniuk és cselekedniük. Valóságos kiűzetésünk, Paradicsomon-kívüliségünk drámáját kell hitelesen megélnünk a színészekkel együtt. A történelmi színek realizmusával szemben azok álomszerű kezelésére helyezem a hangsúlyt. Fontosnak tartom Madáchnak azt a végső, életigenlő gesztusát, amely Éva álmát, az áldott állapotot, a várakozást, a derűt helyezi az előtérbe, mint emberi megoldást.”

(Vidnyánszky Attila)

Egy világhírű kisváros: Gyula

Krasznahorkai László írásain keresztül

Felolvassák: **Bánsági Ildikó, Eszenyi Enikő,
Fodor Tamás, Bán János**
Közreműködik: **Danyi Zoltán**
Zongorán játszik: **Vukán György**

RENDEZŐ: **ESZENYI ENIKŐ**

Részlet a Sátántangó című filmből

Krasznahorkai László 1954-ben született Gyulán. Az ELTE Bölcsészarán 1983-ban szerzett magyar-népművelő diplomát. Első írása 1977-ben jelent meg Tebenned hittem címmel. A hírnevet az első regénye, a Sátántangó hozta meg számára. Ezen mű a forgatókönyvből alkotta meg Tarr Béla (aki szinte kizárólag az ő könyveiből rendezi filmjeit) 1994-ben a világszerte ismert, azonos című hét és fél órás filmjét. Krasznahorkai második regénye Az ellenállás melankóliája 1993-ban megnyerte az év legjobb könyvének díját (Bestenliste-Preis) Németországban. Műveit több nyelvre is lefordították, és elismeréssel fogadták a kritikusok

A Gyulai Várszínház bemutatója

Bemutató: 2013. július 30., 20.30 óra
További előadás: 2013. július 31., 20.30 óra
Helyszín: Ladics-ház
Esőnap: augusztus 1., 20.30 óra. Ladics-ház

Felolvasószínház

az Egyesült Államoktól Japánig. Számos díj kitüntette, köztük tulajdonosa a legmagasabb magyar állami díjnak, a Kossuth-díjnak is.

Krasznahorkai László minden művében fontos szerepet játszik a térképszerűen pontos leírás és a helyi jellegzetességek részletező bemutatása. Regényeiben, elbeszéléseiben a szereplők ide-oda sodródnak, hasonlóképpen ahhoz, ahogy az olvasó bolyong a szöveglabirintusban az ismerős, ismétlődő és kiutat mégsem mutató szöveghelyek között. A bonyolult szerkezetű összetett mondatokban hosszú út vezet az alanytól az állítmányig, ezen az úton sok kitérővel kell megbirkóznunk, míg elérkezünk az állításhoz. Az olvasás során számos elfogadott fogalmunk átértékelődik, és a hozzájuk kapcsolódó térbeli képzetek is átalakulnak. (Zsadányi Edit)

Krasznahorkai László főbb művei:

Sátántangó (1985)
Kegyelmi viszonyok (1986)
Az ellenállás melankóliája (1989)
Háború és háború (1999)
Északról hegy, Délről tó, Nyugatról utak, Keletről folyó (2003)
Seiobo járt odalenn (2008)
Megy a világ (2013)

Jelenet Az ellenállás melankóliája című regényből készült filmből (Werckmeister harmóniák)

Interjú Krasznahorkai Lászlóval

– *Milyen indíttatásból jött létre a Várszínház idei évadában szereplő Egy világhírű kisváros: Gyula című előadás?*

– Kaptam egy levelet a Várszínház igazgatójától, aki elmesélte, hogy tervez egy előadást, ahol az én műveimből olvasnának fel nagyszerű színészek. Kifejeztem neki örömemet, s kérésére bizonyos pontokon a segítségére voltam. Megkérdezte például, kikkel tudnám elképzelni ezt az előadást, s én elsoroltam neki néhány nagyszerű művészt – aztán a szervezést, egyeztetést, felkérést már ő csinálta, s nyilván még az ő munkatársai. Azt javasoltam aztán, hogy talán ne én legyek ennek az estnek az igazi főszereplője, hanem maga Gyula, amelyet – regényeimben s filmjeimben keresztül – megismert az egész világ az Egyesült Államoktól Japánig. Kikérte véleményemet még a cím megválasztásában is, s bár én a Stand Up Tragedy címet tréfásabbnak és találóbbnak tartottam, végül a konkrétabb ötletemet választotta, amely megnevezi az előadás igazi főszereplőjét, a várost.

– *Mi segített, mik voltak a szempontok a szövegek összeválogatásában?*

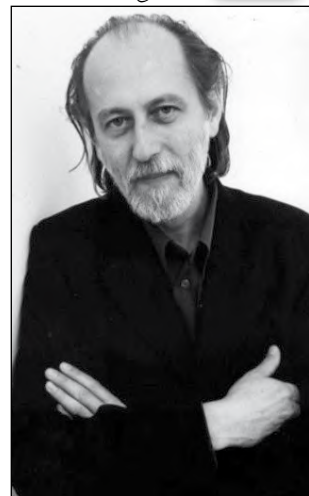
– Pontosan az, ami a címben áll. Hogy ugyanis olyan regényrészletek hangozzanak el, amelyek Gyulát idézik meg. A Sátántangó városi helyszíne Gyula, Az ellenállás melankóliája című regény teljes egészében Gyulán játszódik, végül a Háború és Háború kezdő színhelye is szülővárosom. Igyekeztem olyan szöveghelyeket találni, amelyeket hallva majd a gyulai közönség végre elgondolhatja, hogy ezekből értesült a világ egy kisvárosról, ahol nagy dolgok estek meg: emberi drámák, melyekben bárhol bárki magára ismerhet – amiképpen történt is, tényleg New Yorktól Londonon, Parizson, Madridon és Berlinen át Isztambulig, Jeruzsálemig és Tokyóig.

– *Miért fontos Gyula helyszíne az Ön írásaiban?*

– Mert Gyula a szülővárosom, és itt nőttem fel. És itt képzeltem el egy kisvárost, amelyet, bár a képzeletem szülte, mégis a gyermek- s ifjúkorom valóságos városkájának házai, utcái, terei és lakói alapján épített fel bennem ... az a távolság, amely aztán elválasztott tőle. Vannak hősei könyveimnek, akiknek egy-egy külső vagy belső

vonását egy-egy hajdan itt élt s számomra varázslatos figura alapján tudtam megrajzolni. Hogy csak egyet említsék közülük, a Zeneiskola egykori igazgatója, Herbály András feledhetetlen alakja nagyon erősen belevésődött a lelkembe, és nem is igyekeztem őt onnan kitörölni soha, egészen addig, míg bizonyos vonásai bele nem épültek Az ellenállás melankóliája című regényem egyik főszereplőjének, Eszter Györgynek a portréjába. Az ő emlékére játszik fontos szerepet a Várszínház előadásán Vukán György művész úr, aki azt a Herbály Andrást idézi meg, vagy más szóval azt az Eszter Györgyöt, aki rejtett életének egyik rejtett zugában bárzongorázással egészítette ki soványka keresztét.

Eszter György, s így Herbály András jelentős alakká lett a világ minden olyan részén, ahol olvasókat talált e könyv – s így van ez nagyon sok mindennel, személlyel és helyszínnel, mely Gyulát valóban ismertté tette az olvasók nemzetközi szövetében. S ez s még megannyi más eleme ennek az estének talán büszkévé teszi egy kicsit a helyi nézőket -

valami olyasmire derülhet fény így, amelyről, meglehet, nem is volt tudomásuk.

– *Összeválogatva az előadás estjére szánt anyagot, milyen gondolatok fogalmazódnak meg Önben?*

– Inkább érzések, elsősorban a hála, hogy valaki gondolt rá szülővárosomban, hogy tudatni a jó hírt, hogy városuknak ilyen fontos híre van szerte a világban, eljött az idő. Köszönet tehát mindenk előtt Gedeon Józsefnek, valamint a kiváló közreműködőknek, Danyi Zoltán költőnek s irodalomtörténésznek, Vukán művész úrnak, s a példátlan színész-együttesnek, akikkel lélekben majd magam is együtt leszek e remélhetőleg forró és nemesen kockázatos nyárban.

Zalán Tibor: A fáklya kialszik

SZEREPLŐK

Kerecsényi László, várkapitány **Mihályfi Balázs**
 Ghyczhy János, lovashadnagy **Sztarenki Pál**
 Henyei, lovashadnagy **Újvári Zoltán**
 Anna, cseléd lány **Szilágyi Csenge**
 Kristófka, Kerecsényi fia **Dósa Mátyás**
 Kata, Kerecsényi felesége **Igó Éva**
 Báthory, Kerecsényi sógora **Németh Kristóf**
 Hadnagy 1, kém 1 **Baj László**
 Hadnagy 2, kém 2 **Jakab Tamás**
 Pertaf, ostromló basa **Balikó Tamás**
 Aisa, Pertaf lánya **Danis Lídia**
 Persa, Nándorfehérvári basa **Gáspár Tibor**
 Iszkander, Persa fia **XX**
 Réz aga, török **Borovics Tamás**
 Hasszán **Gerner Csaba**
 Kobzos **Kátai Zoltán**
 Népség-katonaság **Magyar Színház Akadémia**

Súgó: **Füle Béla**Díszlet: **Szlávik István**Jelmez: **Szakács Györgyi**Zene: **Baj László**Rendezőasszisztens: **Lengyel Noémi**RENDEZŐ: **CSISZÁR IMRE**

A GYULAI VÁRSZÍNHÁZ ÖSBEMUTATÓJA

Bemutató: 2013. augusztus 2., 20.30 órákor**Helyszín: Várszínpad****További előadás: augusztus 3–4., 20.30 órákor****Esőnap: augusztus 5., 20.30 órákor**

Kerecsényi László
(korabeli portré)

Gyula városa és a Gyulai Várszínház drámapályázatot hirdetett 2012 szeptemberében a Gyulai Várszínház 50. évada alkalmából. A meghívásos drámapályázat témája a gyulai vár védelmében vívott 1566-os csata volt a törökök ellen.

Kerecsényi László kapitány személye, bár a történelem mint várfeladót tartja nyilván, árnyaltabb megítélést kíván. Az ő vezérével a gyulai tégvárat védték a leghosszabb ideig (két

hónapig) a törökök ellen a magyar történelemben. A várat végül Kerecsényi 14 visszavert török roham után (a szennyezett víz miatt kitört járvány okán) kénytelen volt feladni szabad elvonulás ígéretével, amelyet azután a törökök nem tartottak be. Az egész történelmi kor nagyon izgalmas. Kerecsényi László kapitány évekig készült a gyulai vár védelmére. Segítséget remélt a császártól, az európai uralkodóktól és a pápától a vár megerősítésére, de végül nem kapott megfelelő támogatást. Különleges viszonyt ápol a szultán szövetségesével, az Erdélyi Fejedelemséggel is. Minden próbálkozása ellenére végül azonban elvesztette a gyulai várat, s a város 129 évig török kézre került. Kerecsényit a törökök, ígéretük ellenére elfogták, és később Nándorfehérváron kivégezték. A várvédők nagy része is fogságba esett.

A várvédők és a kapitány hősie küzdelme, amely a kor minden ismérvét magán hordta, emlékéllítésre méltó. A drámának ezt kellett feldolgoznia.

Három drámaírórt kértünk fel, hogy írjon színpadi művet a témáról: Nagy Andrást, Wodianer-Nemessuri Zoltánt és Zalán Tibort. Az általuk elkészített drámákat egy hatfős bizottság bírálta el, amelynek tagjai: Dr. Görgényi Ernő, Gyula város polgármestere, Dr. Erdész Ádám, történész, a Békés Megyei Levéltár igazgatója, Csiszár Imre, rendező, Rideg Zsófia, dramaturg, Dr. Elek Tibor, irodalomtörténész, kritikus, a Bárka folyóirat főszerkesztője és Gedeon József, a Gyulai Várszínház igazgatója.

A bírálók mindhárom beérkezett művet jónak és bemutathatónak találták. Kiemelték, hogy a pályázók jól ismerik a gyulai vár 1566-os ostromát, a történelmi kort, amelyet megfelelően használtak fel a művek megírásakor. A bizottság úgy döntött, hogy az újraátdolgozott művekből Zalán Tibor drámáját javasolja bemutatásra dramatizált formában, a másik kettőt, felolvasószínházi előadásként ismerhetik meg a nézők.

Interjú Zalán Tiborral

Zalán Tibor

– *Mennyire volt nehéz feladat színpadi művet alkotni ebből a történelmi eseményből?*

– Nekem nagyon nehéz volt, mert, ha jobban belegondolok, el- eddig még nem írtam „igazi” törté- nelmi darabot. A történelem tények halmaza, az irodalom – beleértve a drámaírást – fikciók sorozata. Én az utóbbihoz vonzódom, ahhoz talán értek is. Ezt a kettőt – tényeket és fikciót – kellett egymáshoz illeszteni valahogy. Egyszerűbben megfogalmazva ezt: a történelemkönyvek

lapjain megjelenő történeteket úgy kellett jelen idejűvé tenni a színpadon, hogy az akkori hősöknek jellemet, karaktert – arcot – kellett adnom (képzelnem), illetve, szituációkat és figurákat teremtenem az adott történelmi mozzanat megelevenítéséhez. Hiteles történeteket fikcionálni tehát egy létező, szinte minden mozzanatában rögzített történelmi eseményhez. Megvallom, próbára tett a feladat!

– *Mennyire igazodik a mű a történelmi hűséghez?*

– Erre a választ valójában csak egy történész adhatja meg. Mindent elolvastam, amit a rendelkezésemre bocsátottak a pá- lyázat szervezői – s nem volt vékony a paksaméta –, és azon túl is kutattam, kerestem, levéltárossal, történésszel konzultáltam, végigbarangoltam szakemberekkel a gyulai várat, beleszagoltam a levegőbe, megérintettem, megtapogattam a köveket... Mivel a különféle korok különféle szakmunkái sem értenek egyet az ostrommal kapcsolatban mindenben, természetes, hogy azok mellett a vélemények mellett kötöttem ki végül, amelyek leginkább segítették a drámám szabad folyását. Tehettem ezt annál is inkább, mert az eltérések nem érintettek alapkérdéseket.

– *Kerecsényi László alakjánál mik voltak a fő szempontok?*

– Egy történelmi drámában kell lenniük hősöknek, ebben va- lamennyien egyetértünk, azt gondolom. Nem mindegy azonban, hogy kiből milyen hőst „csinálunk”. Ahhoz, hogy Kerecsényi jellemét megértsem, nekem, a szerzőnek, bele kellett másznom a korba, amelyben élt, benne kellett lélegeznem a megrás ide- jében, és a történelmi alak döntéseit, cselekedeteit nem a mából kellett szemlélnem, hanem azok között a körülmények között kellett vizsgálnom, megítélnem, amelyek ezeket a döntéseket, illetve cselekvéseket természetesen (kor-szerűen) motivál- ták. Olyan volt ő, mint valamennyi akkori gazdag nemesember, összegződtek benne is a hibák és az erények; nekem az utóbbiak megkeresése volt a célom és feladatom – nem hallgatva el az

előzőeket sem. Egyébként pedig, az a tény, hogy vállalta Gyula várának a védelmét, azaz, akkori nézőpontból is, a biztos halált és pusztulást, már önmagában hőssé teszi a kapitányt. Nekem az volt a küzdelmem, hogyan csináljak úgy hőst belőle, hogy közben ember is maradjon, ne egy avított olajfestményről nézzem vissza ránk, hanem izzék felénk az összes emberi gyöngesége és ereje – egyidejűleg.

– *Milyen aktuális üzenete van a műnek?*

– Nehéz lenne erre válaszolni. Amúgy is, a dráma aktuális üzenetét mindig az előadás rendezőjének a koncepciója, illetve az előadás ideje dönti el. Nekem, szerzőnek, csak általános üzeneteim lehetnek. Ebben az esetben talán a legfontosabb, hogy vannak pillanatok az ember életében, amikor felül tud emelkedni magános érdekein, és fel tudja vállalni egy nagyobb közösség – ebben az esetben hazáról van szó – ügyét, még akkor is, ha tudja tudja, hogy vállalása reménytelen, és az életét fogja követelni tőle. De van itt még egy másik, nagyon fontos kérdés. Kerecsényinek nem adatott meg az a – kényszerű kirohanásos – hősie sors, ami Zrínyinek. Neki még volt lehetősége mentenie a vára népét, asszonyokat, gyerekeket, öregeket, sebesülteket és beteget a romok közül, neki még volt lehetősége szabad elvonulást kérni a töröktől... Még akkor is, ha ez a mentési szándék már jócskán túlmutatott minden ráción. Ettől, és így lett ő is, ahogy Görgey, vitatott személyisége a történelemnek. Szándékomban állt felmutatni, hogy nemcsak a „hősies” hősök érdemlik meg a figyelmünket és megbecsülésünket, hanem azok is, akik adott helyzetben józanul képesek dönteni és veszíteni akár – másokért; tárgyalnak, leteszik a fegyvert, föladnak egy vá- rat – ha a reménytelen helyzet föntartása már csak fölöslegesen kiontott vért, értelmetlenül elveszített emberi életet jelenthet.

Beszélgetés

Dr. Erdész Ádám történésszel a gyulai vár 1566-os ostromáról

„Mindig izgatott a drámai alkotásnak az a folyamata, amely elevenné teszi a történészek által rekonstruált történelmi helyzeteket, jellemeket: pár percnyi jó érzést vált ki a felismerés, hogy mi is egy nagy történet szereplői vagyunk, melytől kis időre átjár minket az otthonosság és biztonságérzet. A réges-régi históriák jobban meghatározzák a ma élők sorsát, mint azt maguk is gondolnák. A Gyulai Várszínház elmúlt 50 éve bővelkedett ilyen bemuta- tókban, különösképpen jó szívvel emlékezem a Székely János- színdarabokra.”

Beszélgetés időpontja:

2013. augusztus 2., 18.00 órakor Helyszín: Várborozó

AZ 50 ÉVADRA KIÍRT DRÁMAPÁLYÁZAT DÍJAZOTT DARABJA A GYULAI 1566-OS VÁRVÉDELEMRŐL

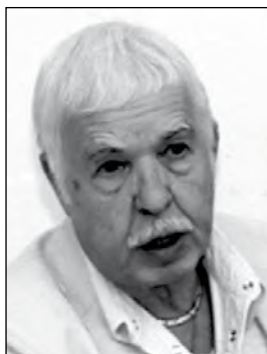
Wodainer-Nemessuri Zoltán: **Kegyelem** – felolvasószínház

Felolvassák:

**Auksz Éva, Fillár István, Krancsó Dezső, Sipos Imre,
Szűcs Sándor**

Kátai Zoltán – koboz

RENDEZŐ: ÖZE ÁRON

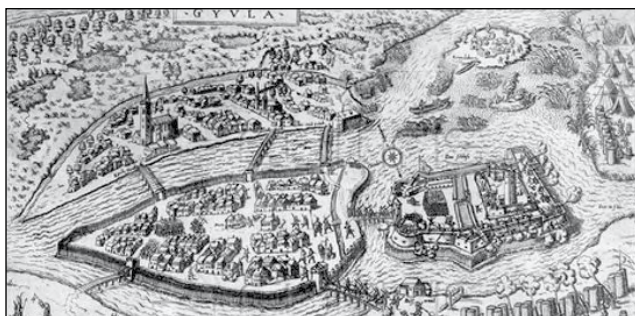

A dráma nemcsak a magyar hadtörténet leghosszabb, kilenc hetes ostromának a megjelenítése. Arra törekszik, hogy kifejezze a gyulai várvédők habozását: higgyenek a kegyelemben, vagy válasszák a hősi halált? Utóbbi a korszakra jellemző döntés lett volna. Ugyanakkor – a nem harcoló áldozatok miatt – lelkiismereti kérdés. A darab megjeleníti a Habsburgok és a török közé szorult Magyarország súlyos politikai

dilemmáját és egy hamvába holt szerelmet is.

Falusi Márton költőnek a darabba illesztett verses dalai a végvári hangulat hiteles, lírai kifejeződései, melyek a szövegben oldásként-kötésként egyszerre szolgálnak...

Wodianer-Nemessuri Zoltán

Előadás 2013. augusztus 3., 18.00 órakor
Helyszín: Várborozó

Nagy András: **Vég hely** – felolvasószínház

Felolvassák:

**Auksz Éva, Fillár István, Krancsó Dezső, Sipos Imre,
Szűcs Sándor**

Kátai Zoltán – koboz

RENDEZŐ: ÖZE ÁRON

Drámámban azt a folyamatot kívántam követni emberi viszonyok és egy legendás, bár tragikusan végződő várostrom eseményeinek sűrű szövésű hálójában, amelyben a túlélés ösztöne, a hősiesség vágya és a nyers gyakorlatiasság parancsa valamiképpen történelmet írt. Mégpedig másféle történelmet, mint amit a krónikák feljegyeztek – amelyek amúgy is sokszor

bántak igazságtalanul Gyula védőivel és az ostromnak hetekig ellenálló várkapitánnyal, Kerecsényi Lászlóval; akinek ellentmondásos, sokféle feszültséggel teli és mégis nagyformátumú alakja mind erényeivel, mind bűneivel meghatározta a vár védőinek és népének sorsát. Miféle mozgástere volt a forráságban, a járványok közepette a kimerültséggel és kétségbeeséssel viaskodó várvédőknek? Miképpen metszették át az emberi viszonyok a hadviselés törvényszerűségeit? Ki volt végül a csaló és ki a megcsalatott ebben a rettenetesen végződő történetben, amelynek tanulságai mégiscsak megfontolandók és valamiképpen a hősiességnek is új értelmet adtak? Ezekre a kérdésekre kerestem feleletet drámámban, hogy a felelet nyomán a nézők újabb, talán még nehezebben megválaszolható kérdésekhez juthassanak el.

Nagy András

Előadás 2013. augusztus 4., 18.00 órakor
Helyszín: Várborozó

Székely János: Caligula helytartója

Szereplők:

P. Petronius római patrícius, Caligula szíriai helytartója **Nagypál Gábor**
 Decius római lovag, Caligula állandó követe **Király Attila**
 Lucius, fiatal római nemes, Petronius segédtsíztje **Szikszai Rémusz**
 Probus, egy germán származású segédtsízt **Kovács Krisztián**
 Agrippa, Palesztina királya **Tamási Zoltán**
 Barakiás, a jeruzsálemi templom főpapja **Fodor Tamás**
 Júdás, zsidó politikus, az államtanács tagja **Tóth József**
 Decius két segédtsíztje **Fekete Zsolt, Varga Ádám**

Jelmeztervező: **Papp Janó**

Díszlettervező: **Varga Járó Ilona, Szikszai Rémusz**

A rendező munkatársa: **Gyulay Eszter**

Produkción vezető: **Kulcsár Viktória**

RENDEZŐ: **SZIKSZAI RÉMUSZ**

A Gyulai Várszínház eddigi történetének legnagyobb sikere volt az 1978-ban bemutatott, határon túli szerző, Székely János: Caligula helytartója című műve, Harag György rendezésében, Lukács Sándor és Óze Lajos főszereplésével. Most erre emlékezve újra megnézhetik ezt a darabot a Zsámbéki Színházi Bázis és a FÜGE közös előadásában, Szikszai Rémusz rendezésében.

A Caligula helytartója a magyar drámairodalom egyik csúcspontja. Hazugság és igazság viszonyát boncolgatja, arra keresve

A Zsámbéki Színházi Bázis FÜGE Produkció közös előadása

Előadás 2013. augusztus 6., 20.30 órakor
Helyszín: Várszínház (Esőnap: augusztus 7.)

a választ, hogyan maradhat meg embernek az ember, akár gyakorolja a hatalmat – akár, ha ki van téve a hatalmat gyakorlóknak.

Becsületről, barátságról és hűségről szól. No meg árulásról és öncsalásról. Arról, hogy végre kell-e hajtani

a parancsot bármilyen örült is, vagy mindent feláldozva szembeszállni véle. Áruló-e az, aki az emberségében leli meg hazáját, vagy eleve bukásra van ítélve.

*„Látod ezután is
 Jönnék örültek és örült helyzetek.
 Sosem lesz úgy, hogy ránk ne kényszerítsék
 Latorságuk a latrok, tébolyuk
 A tébolyultak – mert e nyomorult faj
 Sajnos mindenre kényszeríthető.
 Csakhogy gondold meg: mentség is a kényszer,
 Míg főnököd van, van mentséged is.
 De valamennyien tudjuk,
 Hogy minden mentség öncsalás...”*

Szikszai Rémusz első rendezése igen kevés gyerek-betegséget mutat. Akkurátus és érzékeny, szöveg- és színészcentrikus munka, mely nem terheli túl szétartó ötletekkel az alapanyagot. Nagyban épít az erős és hatásos képiségre; tiszta szimbólumrendszerrel dolgozik, s noha egyes elemeket olykor nem vezet végig kellő következetességgel, olyan – a stilizációra építő – színpadi struktúra felépítésére törekszik, amelyben minden komponens szoros jelentést hordoz, s amelyet nem terhelnek fölösleges összetevők.

(Markó Róbert)

Ménes Attila: Kalambó – krimi

ANGÉLA, 30 körüli **DANIS LÍDIA**
 KERTÉSZ, 60 körüli **ÚJVÁRI ZOLTÁN**
 KERTÉSZNÉ, 60 körüli **IGÓ ÉVA**
 ÖRNAGY, 40 fölötti **BALIKÓ TAMÁS**
 KLÁRI, Angéla barátnője, 30 alatti **KOLTI HELGA**
 MACKÓ, üzletember, 40 körüli **GÁSPÁR TIBOR**
 KABÁT, üzletember, 30 alatti **PÁL ANDRÁS**
 RENDŐRÖK; civilek és egyenruhások

Dramaturg-producer: **LŐKÖS ILDIKÓ**

Rendező: **BALIKÓ TAMÁS**

Családi ház jólétet tükröző nappalija. A színpad jobb hátsó sarkában bárpult, rajta nyitott laptop, háttámlás bárshékek, bal oldalt vitrines szekrény, jobbra kandalló, a párkányán Buddha szobor. Vázák, csecsebecsék, díszek. Középen ülőgarnitúra, fotelek, kanapé, üveglapos asztal, odébb faragott antik asztal. Balra hátul lépcső följárat...

Peter Falk Columbo filmszerepében

Előadás 2013. augusztus 7., 20.30 órakor
Helyszín: Ladics-ház

Felolvasószínház

Ménes Attila

Ménes Attila 1961-ben született Debrecenben. Irodalmi lapokban (ÉS, Mozgó Világ, Alföld, Jelenkor, MŰÚT, Nap-pali Ház, stb.) 1986 óta publikál. Megalapította a Műhely Kör irodalmi társaságot.

Hat kötete jelent meg, legutóbb Hidegdauer c. regénye a Jelenkor Kiadó gondozásában.

Tagja a Szépirok Társaságának, a József Attila Körnek és az Írók Szakszervezetének.

Ösztöndíjak: Móricz Zsigmond ösztöndíj, MASZRE ösztöndíj, Bank Austria Literaris ösztöndíj 2013.

Jelenleg írói munkái mellett halmozottan hátrányos helyzetű gyerekeket tanít, és a Sotéria Alapítványnál mentális betegségekkel küszködők számára tart irodalom terápiai foglalkozásokat.

Balikó Tamás

Liszt Ferenc Kamarazenekar koncertje

Műsor:

Britten: Variációk egy Frank Bridge témára

Mozart: Popoli di Tessaglia (Miklósa Erika)

Mozart: Exsultate jubilate (Miklósa Erika)

Brahms: Magyar táncok 2., 4., 6.

Liszt – Wolf: 2. Magyar rapszódia (zenekari átirat)

50 éves a külföldön legismertebb magyar kamarazenekar. A Liszt Ferenc Zeneakadémiára járó végzős diákok alapította Liszt Ferenc Kamarazenekar 1963. március 18-án tartotta első koncertjét, melyet aztán újabbak és újabbak követtek Magyarországon, a kelet-európai blokkban, majd a többség számára elérhetetlen Nyugat-Európában, Észak-és Dél-Amerikában, Japánban valamint Ausztráliában.

Bár az alapítás óta eltelt fél évszázad alatt a tagok cserélődtek, de az egyedülálló kamarazenekari hangzás és a közös zenélés öröme ötven év alatt megmaradt. A zenekar szellemiségében, darabválasztásaiban, műhelymunkájában a mai napig érezhető az első művészeti vezető, Sándor Frigyes hatása.

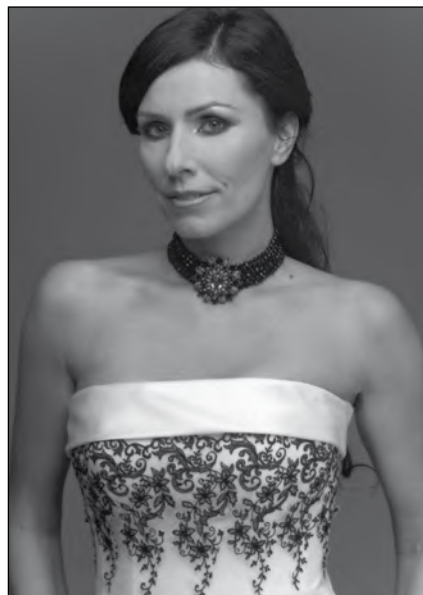

Előadás 2013. augusztus 8., 20.30 órákor
Helyszín: Várszínház

Az 1979-től Rolla János vezetésével működő együttes több mint ötven országban adott számtalan koncertet, köztük olyan jelentős hangversenytermekben, mint a New York-i Carnegie Hall, a tokiói Suntory Hall, a sydneyi Operaház, a párizsi Théâtre de la Ville, valamint az amszterdami Concertgebouw.

Repertoárjuk a zeneirodalom igen széles skáláját fogja át a barokktól a klasszikus és romantikus darabokon át a kortárs művekig.

Gyulai koncertjük alkalmából a Liszt Ferenc Kamarazenekar Brahms, Britten, Liszt, Mozart szerzeményeit adja elő. Az est szólistája Miklósa Erika, a világhírű operaénekes lesz.

Miklósa Erika

„Nekünk akkoriban nem volt igazi mintánk” – mesél Rolla János, az együttes művészeti vezetője a kezdeti időkről. – „Rá kellett jönnünk mindenre, hiszen a világban is talán csak négy-öt olyan együttes létezett, amelyekre azt mondhattuk, hogy klasszis kamarazenekar. Úgyhogy folyamatosan próbáltuk gyűjteni az információkat. Emlékszem, amikor a Moszkvai Kamarazenekar játszott a Zeneakadémián, rájöttünk, hogy mindent egész másképp csinálnak, mint az I Musici zenészei. Aztán ott volt a Britten-féle English Chamber Orchestra, a maga hatalmas hírnevével, és elképesztő technikai megoldásaival. Végül is az ember a sok tapasztalat után ott köt ki, hogy mégis az lesz a legjobb, amit már elindított. A Liszt Ferenc Kamarazenekarra mindig rá lehetett ismerni, most is, de azért ma újra kell értelmezni a saját hangzásvilágunkat.”

Mágikus Misztikus Utazás Bors Örmester Árva Szívek Klubjának Zenekarával Strawberry Fields-től a Penny Lane-ig

KONCERT-FANTÁZIA A BEATLES EGYÜTTES DALAIRA

Szereplők:

Billy Shears	Puskás Péter
Bors örmester	Ekanem Bálint Emota
Lucy, a gyémánt ragyogású hölgy	Dér Heni
Mr. Kite, nyugdíjba vonuló cirkuszgizgató	Bodrogi Gyula
Mustár úr, a csöves	Makrai Pál
Johnny	Dobos László
Paulie	Zentai András
Georgie	Vecsei László
Doktor Robert, világmegváltó	Pavletics Béla
Maxwell Edison, kalapácsos gyilkos	Nádas György
Természet Anya	Nagy Anikó
Édes Rita	Kaprielán Alexa
Drága Prudence	Tóth Angelika
Larry-Loretta Martin	Naszvagy Tamás
Szexi Sadie	Miklós Eponin

Az Árva Szívek Klubjának Zenekara:

**Hoffmann György, Hajba Áron, Hajba Imre,
Kemény Gábor, Szemerédi Bernadett és Vajai Flóra**

Koreográfus és társrendező: **Fincza Erika**

Díszlettervező: **Götz Béla és Kovács Yvette Alida**

Jelmeztervező: **Braier Zsuzsa**

**Előadja a Rock és Musical Színház társulata,
a BlackBirds Beatles Tribute Band és az Obladi-Oblada**

Tánckar közreműködésével

A dalokat írták: **John Lennon, Paul McCartney és
George Harrison**

A dalok magyar szövegét írta,
az előadást rendezi: **Miklós Tibor**

**A Gyulai Várszínház és a Rock és Musical Színház
közös bemutatója**

**Bemutató: 2013. augusztus 9., 20.30 óra
További előadás: 2013. augusztus 10., 20.30 óra
Helyszín: Tószínpad (Esznap: augusztus 11.)**

2013-ban köszönti a világ a populáris zene történetének legsikeresebb együttesét, a liverpooli gombafejűek első nagylemeze, a „Please Please Me” megjelenésének ötvenedik évfordulója alkalmából.

A négy csodálatos muzsikusz közül ketten: John Lennon és George Harrison sajnos már nem élhették meg ezt, de McCartney és Ringo Starr még napjainkban is nagy sikerrel koncerteznek.

A világsikerű „Fame” musical magyarországi bemutatói most Miklós Tibor és Fincza Erika irányításával a Beatles életműve előtt szeretnének tisztelegni. Hasonló alázattal és kreativitással, mint tették ezt néhány éve a Freddie Mercury emlékének áldozó „Egy bohém rapszódiaja” című emlékeztető produkciójukkal.

A készülő előadás – a címében is szereplő négy Beatles dalon kívül – még további harminc varázslatos, örökzöld szerzeményt vonultat fel a legendás együttes életművéből. Olyanokat, mint az „Óh drágám” (Oh, Darling), „Hey Jude”, „Lucy égből fénylő gyémánt” (Lucy in the Sky With Diamonds), „Tűnj el” (Get Back), „Ha hatvanégy leszek” (When I’m Sixty-Four), „Bolond a hegyen” (Fool on the Hill), „Állj be hozzám sofőrnek” (Drive My Car), „Botoxos Bell” (Polythene Pam), „A mosdó ablakán mászott be” (She Came In Through the Bathroom Window), „Nincsemmi” (Nowhere Man), „Jó reggelt” (Good Morning), „Ob-la-di, Ob-la-da”, „Eleanor Rigby”, „Álljunk össze” (Come Together).

A színpadi játék felidézi a liverpooli Akadémia ünnepélyes megnyitását, Lennon és McCartney gazdag fantáziavilágának néhány jól ismert ötletét és alakját.

INTERJÚ MIKLÓS TIBORRAL

Miklós Tibor

temen tanítók is ennek alapján.

– *Miről fog szólni a Várszínház idei évadában bemutatandó Mágikus misztikus utazás Bors Örmester Árvaszívek Klubjának zenekarával című előadás?*

– A hosszú című Beatles fantázia-koncert a másik – még régebbi – szerelmem „beteljesülése”. Ez pedig az igényes popzene, annak is legnagyobb szerzői és előadói életművéhez, a Beatles dalokhoz kötődik. Sir Paul McCartney 1996-ban saját pénzéből felújította régi liverpooli középiskolájának romos épületét, és megalapította (az amerikai Fame Akadémia mintájára) az Előadói Művészetek Akadémiáját. Ennek megnyitását idézi fel az előjátékunk, és a fantázia-koncert, mint a diákok műsora kerül az ünnepség keretében bemutatásra. Harmincöt csodálatos szerzeményt énekelnek el szereplőink, megidézzük Lennon és McCartney gazdag képzeletvilágának néhány, a dalok által híressé tett figuráját. Mindez nem musical, sokkal kötetlenebb, lazább – innen a műfaji megjelölés: zenés fantáziajáték.

– *Hogyan fogalmazódott meg Önben a darab témája? Miért éppen a Beatles zenekar ihlette meg?*

– A Beatles dalai örökérvényűek, ugyanakkor magyarul még sohasem szólaltak meg. Rajongásom irántuk találkozott a szerzői-fordítói feladat óriási kihívásával, amellet saját zenei indíttatásom felidézésével a társulatom és remélhetőleg a közönség számára is bizonyíthatom: értékes dalokkal is lehet sikert aratni, élményt szerezni.

– *Milyen nehézségekkel járt lefordítani illetve magyar nyelven megszólaltatni egy-egy ismert Beatles-dalt?*

– A fordítói munka irdatlan feladatot, egyben fantasztikus örömet jelentett. Megpróbáltam maximális hűséggel és az énekelhetőség igényeinek is tökéletesen megfelelően magyarítani Lennonék varázslatos szövegeit. Számtalan világsikerű musical, ABBA és Queen dal lett ismert idehaza az én szöveggel, de azt érzem most, hogy dalszöveg-fordítói pályám legjobb munkáját sikerült létrehoznom. A munka egyébként nem ért véget – még most, a

betanulás napjaiban is csiszolom, javítgatom a szövegeimet.

– *Ebben a darabban sok ismert színész illetve musicalszínész játszik. Kit milyen szerepben láthatunk majd?*

– Soha nem volt ilyen erős még a Rock Színház társulata, mint most. Nem tudok betelni a boldogsággal, hogy ilyen tehetséges, elhivatott művészekkel dolgozhatok együtt. Rengeteget nyertünk a Beatles dalokat „főállásban” játszó BlackBirds együttes bevonásával, muzikalitásuk minden szereplőnket mérhetetlenül inspirálja, legyen szó a korelnök Bodrogi Gyuláról, vagy a fiataljainkról.

Az előadásban olyan nagyon jól ismert előadók szerepelnek, mint Puskás Péter (Billy Shears), Dér Heni (Lucy), Nagy Anikó (Természet Anya), Bodrogi Gyula (Mr. Kite), Nádas György (Kalapácsos Maxwell), Makrai Pál (Mustár úr), Zentai András (Paulie), Dobos László (Johnny), Vecsei László (Georgie), Pavletics Béla (Dr. Robert), Miklós Eponin (Szexi Sadie), Kaprielian Alexa (Édes Rita) és még sok fiatalunk kap komoly lehetőséget tehetségének bizonyítására.

– *Többször is járt már Gyulán, és sokadik alkalommal rendez a Várszínház nyári évadában. Milyen emlékek fűzik Önt a városhoz?*

– Valóban visszatérő vendég vagyok a Gyulai Várszínházban, a Tószínpadon. Hálával tartozom Gedeon József igazgató úrnak a bizalmáért, és jobb színhelyet az országos bemutatónk számára nem is tudnék elképzelni Gyulánál. Ahogy minden munkám egyfajta tisztelgés egykori mestereim, példaképeim előtt, úgy ez a két gyulai előadás is az lesz, hiszen sokszor dolgoztam Sík Ferenc mellett, akinek életműve ezer szállal kötődik a Várszínházhoz.

TARTALOM

Gyulai Várszínház **2013**

Köszöntő – 50. évad	1
Konferencia, 50 évad a Gyulai Várszínházban	6
Gálaest neves művészek közreműködésével	6
Katona József: Bánk bán	7
XIV. Körös-völgyisokadalom	8
IX. Shakespeare Fesztivál	9
Shakespeare szonettek – színházi előadás	10
Feladó: Shakespeare – Képeslap szonettek	10
W. Shakespeare: Hamlet	11
W. Shakespeare: Hamlet, dán királyfi	12
Interjú Bocskári Lászlóval	13
Interjú Mátray Lászlóval	14
W.H. – Shakespeare szonettek és dalok	15
W. Shakespeare: Hamlet	16
Shakespeare: Makrancos hölgy, avagy a hárpia megzabolázása	17
Kontratenor, vagy amit akartok	18
Újraolvasva Shakespeare-t	19
„Lenni vagy nem lenni” – Shakespeare-monológok	20
Rómeó és Júlia, Makrancos hölgy – etűdök Shakespeare darabjaira	21
Steven Berkoff: Shakespeare cselszövői	22
W. Shakespeare: Szeget szeggel	23
Shakespeare és Nádasdy Ádám	24
Szakmai filmvetítések	24
Shakespeare: Hamlet	25
Caroll Vanwelden	26
Lear dalai	27
VI. Irodalmi Humorfesztivál	28
Erkel Ferenc: Hunyadi László	29
Carmina Burana – táncjáték	30
XXII. Gyulai Vár Jazz Fesztivál	31
VIII. Vár Blues Fesztivál	32
Csacsifogat – bábjáték	35
Greifenstein János: A kiskakas gyémánt félkrajcárja – kis mesejáték	35
Petőfi Sándor: A helység kalapácsa – gyermekelőadás	36
Arany János: A nagyidai cigányok – gyermekelőadás	36
Az aranyszörű bárány – mesejáték	37
Lúdas Matyi – zenés bábelőadás	37
L'art pour L'art Társulat – Piroska, a farkas	38
Madách Imre: Az ember tragédiája	39
Egy világhírű kisváros: Gyula, Krasznahorkai László írásain keresztül	40

A SZÍNHÁZ IGAZGATÓSÁGA A MŰSOR, A SZEREPLŐ ÉS A HELYSZÍN VÁLTOZTATÁS JOGÁT FENNTARTJA.

FELHÍVJUK SZÍVES FIGYELMÜKET, hogy az előadás elkezdése után érkezők csak a szünetben foglalhatják el helyeiket. Hat éven aluli gyerek (a mesedarabok kivételével) az előadásokat nem látogathatják. Eső esetén az előadás elkezdésével másfél órát várunk. A félbeszakadt előadás folytatásával további egy óra hosszat várunk. Amennyiben az előadást eső miatt nem tudjuk megtartani (folytatni), a helyszínen közöljük az előadás megtartásának új időpontját, esetlegesen a belépőjegy más előadásra való becserélésének, illetve visszaváltásának lehetőségét. Az első rész befejezése után félbeszakadt előadás megtartottnak minősül.

TARTALOM

Gyulai Várszínház 2013

Interjú Krasznahorkai Lászlóval	41
Zalán Tibor: A fáklya kialszik	42
Interjú Zalán Tiborral	43
Beszélgetés Dr. Erdész Ádám történésszel a gyulai vár 1566-os ostromáról	43
Wodainer-Nemessuri Zoltán: Kegyelem – felolvasószínház	44
Nagy András: Véghely – felolvasószínház	44
Székely János: Caligula helytartója	45
Ménes Attila: Kalambó – krimi	46
Liszt Ferenc Kamarazenekar koncertje	47
Mágikus Misztikus Utazás Bors Örmester Árva Szívek Klubjának Zenekarával Strawberry Fields-től a Penny Lane-ig	48
Interjú Miklós Tiborral	49

FELHÍVJUK SZÍVES FIGYELMÜKET, hogy az előadások zavartalansága miatt a mobiltelefonjaikat kapcsolják ki. Az előadásokon vakut használni, fénykép-, hang- és videofelvételt készíteni tilos! Köszönjük az együttműködésüket.

A Gyulai Várszínház Igazgatósága: 5700 Gyula, Kossuth u. 13.
Tel.: 66/463-148, Fax: 66/362-860
E-mail: gyulaivarszinhaz@t-online.hu, castetr@t-online.hu.
Honlap: www.gyulaivarszinhaz.hu, www.shakespearefesztival.hu,
Jegypénztár: Gyula, Várkert – Kapusház. Tel.: 66/362-501

A Gyulai Várszínház munkatársai: Gedeon József igazgató, Budai Katalin gazdasági vezető, Szatmári Mihály műszaki vezető, Szabó Mónika művészeti titkár, Varga Marianna titkár, Polgár Tibor, Mészáros Andor

Segítőink: Budai András, Dalmadi Virág, Domokos Ágnes, Dulina Erzsébet, Fekete István, Fenesi József, Fülöp János, Gavrillás Zsolt, Gerebenics Pál, Gerebenics Róbert, Iván Anna, Kiss György Dávid, Kohári Imre, Kósa Zsuzsa, Kovács Krisztián, Hiczér Tibor, Lantos Árpád, Mezei Cecília, Nagy János, Petrás Hanna, Szabó Sándor, Vidóné Soós Róza

Sajtó: Ránki Júlia, Fodor Krisztina

Borító, layout: Czétényi János – Szerkesztette és az interjúkat készítette: Balogh Norbert – Felelős kiadó: Gedeon József, a Gyulai Várszínház igazgatója Kiadványszerkesztés: Kovács Sándor – Nyomdai kivitelezés: Schneider Nyomda Kft., Gyula

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

A Gyulai Várszínház 50. évadának támogatói:

Gyula Város Önkormányzata
Emberi Erőforrások Minisztériuma
Nemzeti Kulturális Alap
OTP Bank

Valamint:

Gyulai Turisztikai Nonprofit Kft és Tourinform Iroda

Mogyoróssy János Városi Könyvtár

British Council

Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság

Csenki Ékszer és Óra Szalon

Czeglédi Optika

KILGRAY – Translation Technologie

Schneider Nyomda Kft.

Gyula Panzió

Gyulai Kulturális és Rendezvényszervező Nonprofit Kft.

Kiemelt médiatámogató:
MTVA

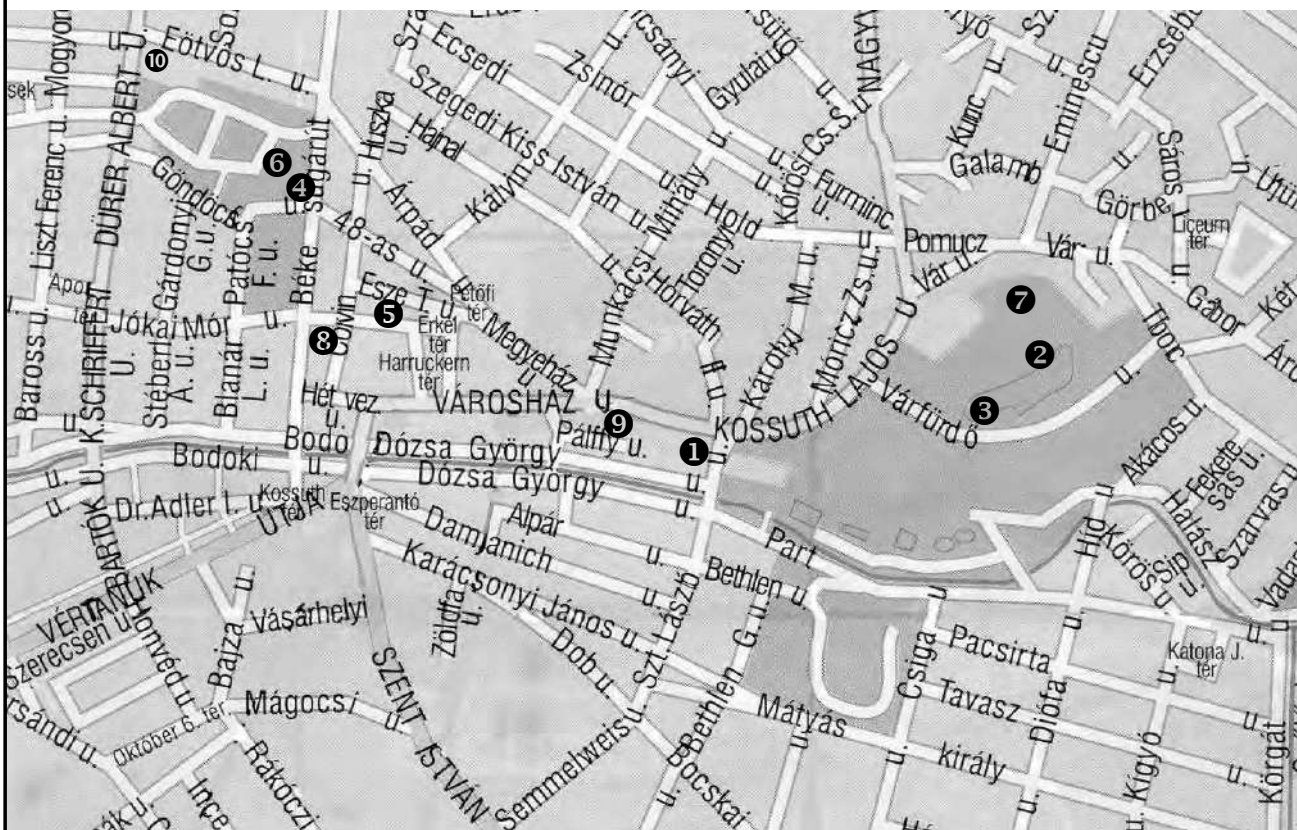

Médiatámogatók:

PORT.hu – FUNZINE – Gyulai Hírlap – Gyula TV
– Pesti Műsor – Fidelio – Békés Megyei Hírlap

Köszönjük!

A rendezvények helyszínei/Our Venues:

1. Kamaraterem/Chamber Theatre
2. Várszínpad/Castle stage
3. Tószínpad/Lakes stage
4. Művelődési Központ/Culture House
5. Ladics-ház/Ladics-house

6. Kohán Képtár/Gallery
7. Múzeum/Museum
8. Corvin Étterem/Corvin Restaurant
9. Patrióta Étterem/Patriota Restaurant
10. Sportcsarnok/Sporthall

50 000 elégedett ügyfél.
Gyulai központ.

sales@kilgray.com ■ www.kilgray.com

KILGRAY
Translation Technologies

www.fidelio.hu

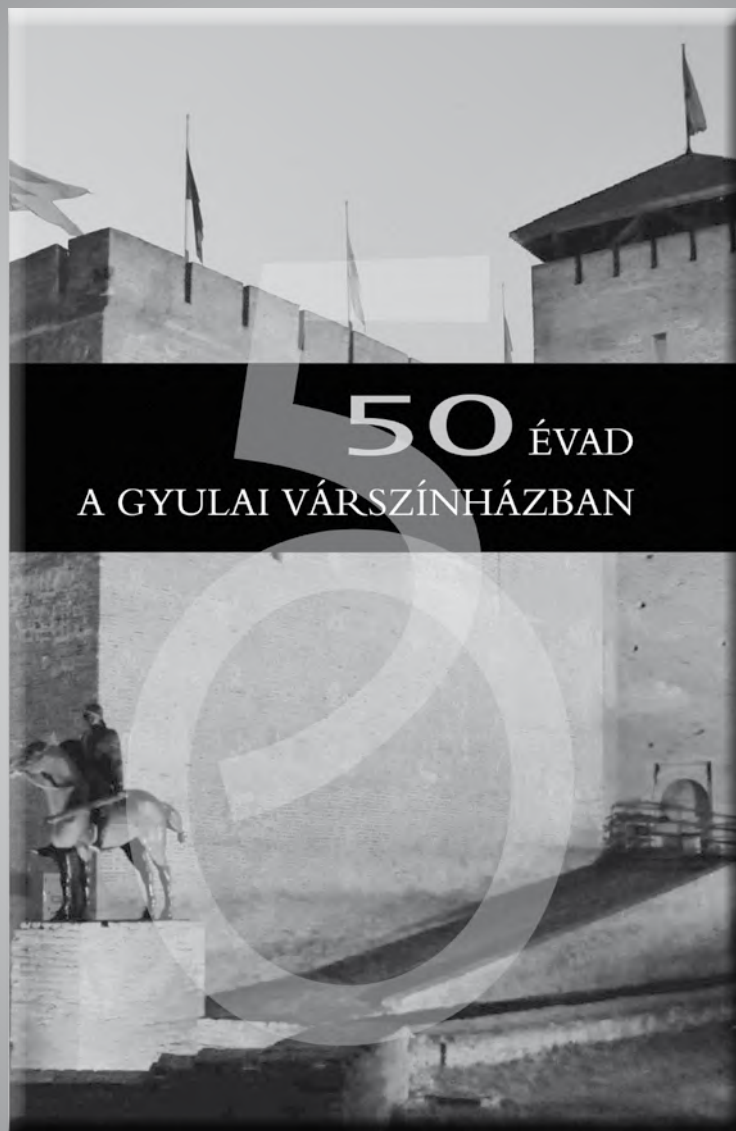

fidelio

HA KOMOLYAN SZÓRAKOZIK

KLASSZIKUS ZENE | SZÍNHÁZ | JAZZ/VILÁGZENE | TÁNC | OPERA | MUSICAL | GYEREK | KIÁLLÍTÁS

Megjelent az 50 ÉVAD A GYULAI VÁRSZÍNHÁZBAN című emlékkönyv, amelyben 450 oldalon több mint 230 fotóval mutatják be a színház fél évszázados történetét.

A könyv megvásárolható a Gyulai Várszínház irodájában (Kossuth u. 13.) és a jegypénztárában (Várkert, kapusház).

Gyulai Várfürdő – Az egészség bástyája

Az egész évben nyitva tartó Gyulai Várfürdő a történelmi városrész központjában, az Almásy-kastély 8,5 hektáros ősparkjában található. Négygenerációs fürdőnkben minden korosztály megtalálja a maga számára legkellemesebb időtöltési lehetőséget kültéri és beltéren egyaránt.

A Castello Wellness és Szaunaparkban világ színvonalú szauna szolgáltatások várják a látogatókat, az itt eltöltött időt varázslatossá teszik a szaunafelöntések élményei. Éjszakai wellness fürdőzés minden pénteken és szombaton 20.00-24.00 óráig. A Beauty Masszázs Szalonban 40 féle masszázsból választhatnak a felfrissülésre vágyók.

2012. nyarán megkezdődtek az új élményfürdő építkezési munkálatai a Gyulai Várfürdő területén. A beruházás során, a 6338 m²-nyi alapterületű létesítményben 894 m²-nyi vízfelülettel új családi élményfürdő és wellness központ kerül kialakításra várhatóan 2013. harmadik negyedévére. Ezután a Gyulai Várfürdő egész évben fogadhatja majd a kikapcsolódni és szórakozni vágyókat!

Legyen a vendégünk, élvezze a kastélypark szépségét, fürdönk termálvizének gyógyító erejét és hódoljon nálunk a wellness örömeinek!

Gyulai Várfürdő Kft.
5700 Gyula, Várkert u. 2.
Tel.: 66/561-350; Fax: 66/561-060
E-mail: info@varfurdo.hu
www.varfurdo.hu

